

delovnih
brigad

V soboto je bilo v Celju več prireditve v počastitev dvajsetletnice mladinskih delovnih brigad. Dopolne je zasedal plenum Okrajnega komiteja LMS, ki je temu vprašanju posvetil osrednjo točko dnevnega reda, popoldne pa je okrajni komite Ljudske mladine v Narodnem domu priredil sprejem za nekatere starejše brigadirje in brigadirke. Med njimi so bili tudi brigadirji prve celjske mladinske delovne brigade Karla Destovnika-Kajuha, ki se je že leta 1946 udeležila gradnje proge Brečko—Banoviči. Srečanje je bilo nadvse priščno in vesela brigadirjev, ki so se po petnajstih letih prvič sestali, ni mogoče popisati. Nam pa so se posebej naročili, naj okrajnemu komiteju Ljudske mladine, ki jim je srečanje omogočil, sporočimo njihovo iskreno zahvalo.

Zvečer je bila v veliki dvorani Narodnega doma slavnostna akademija, ki so jo v glavnem izvajali letošnji brigadirji in brigadirke. Le-ti so se navdušenjem pozdravili tudi pet nekdanjih brigadirjev — med njimi so bili tudi taki, ki so se po sedemdeset letih udeležili mladinskih delovnih akcij — ki so mladim pripovedovali o svojih delovnih izkušnjah in doživljajih v mladinskih delovnih brigadah.

Soliden zaključek letošnjega praznovanja pa je bil brigadirski večer s kulturnim sporedom in seveda tudi s plesom. Lahko rečemo, da je okrajni komite Ljudske mladine Celje, ki je organizacijo letošnjega praznovanja prevzel, marsikateremu brigadirju pripravil prijeten dan. In to je bil tudi namen praznovanja. —a.

delovnih brigad

Živahna politična aktivnost

IZVOLJEN NOV ZAČASNI ODBOR SZDL

Prejšnji petek je bilo plenarno zasedanje članov okrajnega odbora SZDL v Celju, katerega so se udeležili tudi predstavniki tistih občinskih odborov SZDL iz Zasavja (Brežice, Videm-Krško in Sevnica), ki bodo po novi teritorialni razdelitvi okrajev pripojeni celjskemu območju.

V uvodnem delu zasedanja je predsednik okrajnega odbora SZDL, Srečko Prataner, analiziral dosedanj potek razprav o predosnutku zvezne in republiške ustave, zatem pa se opozoril na statute krajevnih skupnosti ter delovnih organizacij. Izredno pomemben je bil tudi prispevek Franca Svetline, ki je govoril o sestavi in značilnostih osnutkov občinskih statutov.

Oba referenta pa tudi razprava so opozorili na silno živahno politično delo na terenu in v delovnih organizacijah, ki ga je sprožila debata o predosnutkih zvezne in republiške ustave. To velja za celotno področje celjskega okraja, pa čeprav so bili pomenki o predosnutku zvezne in republiške ustave dosti bolj obiskani in bolj življenjski v manjših krajih, kot pa v samem Celju.

lju. Težko bi opredelili, kje so bili ti razgovori boljši in kje slabši, saj za vse velja izredno zanimanje občanov, živahne razprave ter povezovanje ustavnega gradiva s konkretnimi vprašanji in problemi. V žalski občini so morali spričo izrednega zanimanja občanov pripraviti celo osem sestankov več, kot so jih predvideli. V konjski občini so na primer zabeležili, da se je šeststankov udeležila dobra tretjina prebivalcev. Podobno so ugotovili tudi v moziški in drugod. Zanimivo je, da je na pomenkih o predosnutku zvezne in republiške ustave v konjski občini sodeloval v razpravi vsak deseti udeleženec in da so ljudje na teh zborih postavili vsega skupaj tristo vprašanj. To so samo nekateri skopi podatki, izraženi v številkah. Dosti bolj pomenbna in pestra pa je bila vse-

bina teh pomenkov, na katerih so občani in proizvajalci v celoti potrjevali ustavna določila.

Če bi povzeli misli, ki jih je v razpravi izrekel predsednik okrajnega odbora SZDL, inž. Andrej Marinc, potem bi morali zapisati, da pomeni vsa ta izredna politična aktivnost kapital, na katerega je treba računati tudi pri prihodnjem političnem delu. Značilno je namreč tudi to, da so živahnost političnega dela v zadnjem obdobju dopolnili še občni zbori podružničnih in krajevnih organizacij SZDL. Tudi ti so lepo uspeli in potrdili, da se naši ljudje močno zanimajo za delo, vloga in mesto svoje najmočnejše politične organizacije, zlasti še, če so njena prizadevanja usmerjena na tista področja, za katera kažejo največ zanimanja. Zato bi bilo narobe, če bi zdaj s to izredno politično razgibanostjo terena prekinili, če bi tega, izredno solidno zastavljenega dela, ne nadaljevali naprej in ga poglobili zlasti še v razpravah o občinskih statutih ter statutih krajevnih skupnosti in delovnih organizacij.

V nadaljevanju svoje razprave je tov. Marinc poudaril, da so se prav v tem času uveljavili mnogi novi in mladi politični delavci, katere bodo morale krajevne in občinske politične organizacije kandidirati v svoje odbore in podobno.

Ob zaključku zasedanja so člani plenuma sprejeli predlog, po katerem ima nov, začasni okrajni odbor SZDL v Celju vsega skupaj 45 članov (doslej samo za celjsko območje 65) in v katerem je tudi devet predstavnikov organizacij SZDL iz spodnjezasavskih občin.

Člani novoizvoljenega začasnega vodstva okrajne organizacije Socialistične zveze so se k prvi seji sestali takoj po plenumu ter iz svoje sredine izbrali devet članov in izvršni odbor. Za predsednika okrajnega odbora SZDL v Celju je bil vnovič izvoljen inž. ANDREJ MARINC, za sekretarja pa JANKO ŽEVART. Razen njih bodo izvršni odbor sestavljali: Franček Knaflec, Franjo Lubej, Peter Sprajc, Mila Stamejčičeva, Slavko Verdel, Srečko Prataner ter Dušan Brelih iz Sevnice.

M. B.

Ogorčenje

Ni bilo kolektiva, pa naj si bo v delovnih organizacijah, ustanovah, družbenih in političnih organizacijah, ki se minule dni ne bi sestali in protestiral zoper našo javnost, marveč vse svobodoljubne ljudi v svetu. Zločin v Zahodni Nemčiji je obsodil tudi četrti kongres mednarodne federacije bivših borcev, ki je zasedal v Varšavi.

Momčila Popoviča ni več. Minulo soboto se je od njega poslovilo nad 150.000 Beograđanov.

Naši delovni ljudje so z gnevom in gnusom protestirali, se zbirali v svojih ekonomskih enotah, na zborih kolektivov, v organizacijah in dvignili val ogorčenja ne samo proti tistim ustaškim zločincem, ki so našli v Zvezni republiki Nemčiji zatočišče in oporo, da so lahko izvršili napad na jugoslovansko predstavnost in do smrti pobili človeka, ki je vse svoje življenje posvetil revoluciji in izgradnji domovine, marveč proti vsem vojnim zločincem in vojnokupčeskim elementom, ki rovarijo v tujini.

Z vseh teh zborovanj so naši delovni ljudje pošiljali

brzobjavke in pisma, v katerih so zahtevali ne samo kaznovanje zločincev in tistih, ki so krivi za smrt narodnega heroja Momčila Popoviča, marveč tudi njihovo izročitev in izročitev vseh vojnih zločincev, ki še danes uživajo gostoljubje v mnogih državah. »Člani kolektiva železarne Store,« je zapisano med drugim v protestni resoluciji, ki so jo sprejeli, »najodločneje zahtevamo, da se vse, ki so sodelovali pri zverinskem napadu na naše predstavnost, kakor tudi vse vojne zločince, ki so emigrirali iz naše države in še uživajo zaščito v Zvezni republiki Nemčiji, čimprej izroči v sodstvo našemu ljudstvu.« Podobne zahteve bi lahko zasledili v vseh protestih, ki so jih sprejemali člani delovnih kolektivov, ustanov in organizacij.

Naši delovni ljudje in vsa napredna svetovna javnost je tiste dni, ko se je razširila vest, da je v neki bonnski bolnišnici umrl Momčilo Popovič, ogorčeno protestirala nad zverinskimi početjem ustaških in drugih elementov v Zahodni Nemčiji, hkrati pa v globoki žalosti sprejemala zadajo pot heroja.

V ljudstvu je vir

Pred enaindvajsetimi leti je jugoslovansko ljudstvo začelo pod vodstvom KPJ in tovariša Tita neenakopravno borbo za življenje in smrt, borbo proti okupatorju in domačim izdajalcem. Takrat se je začela ustvarjati naša mlada vojska. V teh nenavadnih in izredno težkih pogojih, ko je bilo treba pripraviti najprej majhne, potem pa vse večje enote, je bil odnos sil tak (konec 1941 leta 7:1, konec 1942 leta 5:2 in konec 1943 leta 3:1, vsekakor v korist sovražnika), da bi mnoge »stratege« vodil k enemu samemu zaključku — takšna borba nima nobenega smisla.

Naša narodno osvobodilna vojska pa je med tem dokazala, da se lahko tudi pod najtežjimi pogoji in v nadčloveških naporih ne samo bori, marveč tudi neprepetoma krepi in zmaga. To pa je bilo mogoče doseči samo zaradi tega, ker je našo borbo vodila KPJ s svojim prekaljenim vodstvom in zato, ker smo vedno in povsod uporabljali pravilno strategijo in taktiko in končno, ker se je naše ljudstvo odločilo, da se bori do končne zmage.

Naša JLA je to borbo končala kot zmagovalka; razvila se je v številčno močno armado ter v moralno politično enotno telo. Toda, po zmagi ni bilo časa za počitek na lovorikah; armada so čakale nove in odgovorne naloge. Danes, po 17. letih osvoboditve lahko ugotovimo, da je armada vse postavljene naloge izvršila. Kakor smo doslej čedalje večje uspehe v razvijanju proizvodnih sil in socialističnih družbenih odnosov, tako je tudi armada zrasla v svobodno oboroženo silo, z jasno perspektivo na obrambo domovine in sposobno da kot oboroženi del ljudstva brani domovino v vseh pogojih. Naša armada je že od svojega rojstva, po svojem namenu in ciljih, po svojih notranjih odnosih in stikih z ljudstvom ljudska in socialistična armada. V tem je vir njene moči.

Notranji odnosi, ki se gradijo v armadi so svojevrsten izraz osnovnih teženj našega socialističnega razvoja. Povezava armade z ljudstvom je vedno bila in ostane ena od najvažnejših činiteljev v njenem razvoju. Oblike tega sodelovanja so tako različne in vsestranske, da jih je težko opisati z nekaj besedami. Prav tako bi lahko na dolgo in široko govorili o deležu, ki ga je dala armada pri izgradnji domovine. Pa tudi aktivnost pripadnikov JLA v dušbenem in političnem življenju ima izreden pomen. Ta aktivnost je pomembna tudi zavezojo obrambe naše domovine, s stališča osvajanja enotnih pogledov na to na-

logo. Zato bo treba še več sodelovanja pripadnikov armade in vodstev političnih organizacij na terenu. Kajti obramba domovine ni le stvar armade, temveč vsega ljudstva in vsakega državljan-posebej, vseh organizacij. Obramba domovine je danes eno najvažnejših političnih vprašanj, ki ga ne sme zanemariti nihče. To je potrebno tudi zaradi tega, ker so v sodobnih pogojih ukrepi za obrambo domovine postali sestavni del družbeno politične aktivnosti.

Ker je zunanja politika naše države miro-ljubna in izvenblokovska, je razumljivo, da v takih pogojih tudi vloga oborožene sile ne more biti drugačna in da je njena glavna naloga — obramba domovine in ohranitev miru. Armada, ki brani progresivna stremeljenja in napore miroljubne socialistične države ter onemogoča uredništev naklepov napadalca, ne brani samo svoje socialistične države, temveč se bori za splošen napredek miroljubnih sil na svetu. Zato z upravičeno zaskrbljenostjo gledamo na razvoj dogodkov v Zahodni Nemčiji, ki pa niso osamljeni in ki imajo podporo in zaščito ne samo v uradnih krogih zahodnonemške vlade, pač pa tudi v uradnih krogih in reakcionarnih silah na zahodu sploh.

Najnovejša divjanja in vandalska dejanja ustaških zločincev proti našim državljanom so najboljši dokaz, da tukaj ne gre za osamljene provokacije pečice ustaških zločincev, ampak za načrtno gonjo, ki ima polno podporo v vladnih krogih. Ti pojavi so samo eden od karakterističnih oblik poskusa za rehabilitacijo sil fašistične napadalnosti in da se njihove vojaške izkušnje in kadri izkoristijo za uredništev tistih ciljev, ki predstavljajo resno grožnjo miru in človeštvu sploh. Korenine teh povampirjenih fašističnih revanšističnih načrtov so zelo globoke. Zato je dolžnost vseh naprednih sil na svetu, da se s še bolj odločno in oragnizirano borijo proti takim negativnim tendencam kjerkoli se pojavijo.

Ko danes s ponosom zremo na 21-letno razvojno pot naše oborožene sile, na pot, ki je zahtevala velike žrtve in napore, na pot, ki je prinesla tudi velike zmage, so naša srca polna ljubezni, vdanosti in zahvale najbolj zaslužnemu borcu, največjemu sinu naših narodov, našemu prvemu državljanu in vojaku, neutrudljivemu borcu za zmago socializma in miru — predsedniku republike in vrhovnemu komandantu, tovarišu Titu.

major France Fajdiga

njene moči ...



PRIPRAVA za plenum

Občinski odbor Socialistične zveze v Sošanju se te dni pripravlja na poglobljeno analizo dosedanjega dela. Največjo skrb posebej občinskemu statutu in s tem v zvezi novim oblikam dela v bodočih krajevnih skupnostih. Nedavne konference pa so osnova za to delo, ki bo dalo novih smernic na bližnjem plenumu.

Največjo pozornost usmerjajo družbeno političnemu udejstvovanju posameznega člana, prav tako pa so mnenja, da morajo v prihodnje vse krajevne skupnosti čim več lokalnih problemov reševati s samoprispevkom. V letošnjem letu se je vsepovsod, kjer so uvedli samoprispevek, izkazalo,

da so člani Socialistične zveze postali dobri gospodarji lastnih in dotiranih sredstev.

K.

Seminar Dobrni

Danes se je na Dobrni končal tridnevni seminar, ki ga je za najvidnejše predstavnike javnega in političnega življenja, pa tudi za zastopnike nekaterih delovnih kolektivov pripravil okrajni odbor SZDL v Celju.

Na seminarju so udeleženci proučili najvažnejša vprašanja kmetijske proizvodnje, pa tudi gospodarstva v celoti in zlasti še izvoza. Prav tako so se pomenili o družbenem planu za prihodnje leto. Posebno poglavje so namenili nekaterim vprašanjem zunanje politike.

Zadnji dan dela so predsedniki in sekretarji občinskih odborov SZDL analizirali še nekatere organizacijske naloge.

SPOROČILO

Našim naročnikom in bralcem sporočamo, da bo praznična, novoletna številka našega lista izšla v petek, 28. decembra. List bo izšel v povečanem obsegu na 20 straneh. Poleg zanimivega branja bo v listu tudi nagradna križanka z večjim številom lepih nagrad.

Dopisnike prosimo, da nam pošljejo prispevke za naslednjo številko najkasneje do 24. decembra.

Kdor se na naš list še ni naročil, ga lahko naroči osebno v upravi lista ali z dopisnico. Da bi Vam prihranili pot, smo na 15. strani objavili naročilnico, katero izpolnjeno vrnite, nakar Vam bomo takoj začeli pošiljati svoj list.

Uredništvo

VREME

za čas od 20. do 30. decembra

Ta čas bo prevladovalo mrzlo, zimsko vreme s pogostimi večji del rahlimi snežnimi padavinami. Večje snežne padavine je pričakovati okoli 23. in 27. decembra.

M. M.



Za nas in za ves svet je pomemben razvoj odnosov med našo državo in SZ. Maršal Tito na seji Vrhovnega sovjeta v Kremli, njegov govor o znanosti politiki in o odnosih med FLRJ in SZ, Hruščevljev govor o revizionizmu, o stalinizmu in njegovih posledicah za delavsko gibanje, njegovo obravnavanje albanskega kritika, strva in dogmatizma, vse to je zgoščen zgodovinski fakt, nabit z največjimi energijami sodobnega življenja. Kdor ne razume pomena besed miru in njega ohranitvi, primere med Adenauerjem in tistimi levimi ultra dogmatiki — trockisti, kdor vidi v tem le umik SZ in nič več, pa malo razume o svetu in življenju. Gre seveda za to, kdo bo v svetu imel več vpliva: desni in levi dogmatiki, ali pa na drugi strani ljudje, za katerimi stoji večina človeštva, ljudje, ki menijo, da se z aktivno koeksistenco da urediti tudi najbolj zapletena svetovna vprašanja, jamstvo za nemške meje, suverenost DR Nemčije, brezatomska Nemčija, nepopadalni pakt med NATO in SEV in druga.

»Usoda sveta je povezana z odnosom med SZ in ZDA«, je dejal nedavno Gromiko. Ta povezava je zmagala fašizem, ta povezava lahko ohrani svet mir. Morebiti je nekaj na tem, saj govorijo že o stalnem rednem stiku med Belo hišo in Kremli. Pravilo, da bi kubanska kriza potekala manj razburljivo, če bi tak teleprinter že bil deloval.

Seveda v Zenevi še ni odmevov na to odjugo. Razorožitveni modreci še niso skovali atomskega premirja in najbrž bo še mnogo vode priteklo in izteklo iz Lemanskega jezera preden bodo ženske fanfare oznanile osvobojevanje od atomskega strahu.

Vojna je seveda še naprej mati velikih stvari. Tako se je v severnem Borneu nenadoma zamažal še eden od stebrov britanskega imperija, ves umazan od nafte, saj Brunel s svojimi milijoni ton nafte predstavlja del britanskega petrolejskega kraljestva. Kolonialni policaji, vajeni moritev iz Malajskega polotoka, bodo sicer verjetno zadušili ta upor, toda svet je spet slišal krvav krik zoper kolonializem, ki ga ni mogoče preslišati. Kmalu ne bo več kolonialnega jarma, pač pa bo vedno več dežel, ki bodo stale pred dolgotrajno vojno zoper posledice kolonialne zgodovine, kakor je dejal nedavno predsednik osvobodene Tanganjike. Pred nekaj desetletji smo jo poznali kot nemško kolonijo, iz imenitnega poljskega romana Skozi puščavo, danes pa je ena tistih afriških držav, ki so trdno namenjene, dati afriški skupnosti ne samo materialni temelj temveč tudi duhovne osnove. Oboje je v medsebojni zvezi in da je to res, se vidi tudi iz sklepa OZN, da bo vendarle prišlo do svetovne gospodarske in trgovske konference, ideje, ki jo je dal Tito na beograjski konferenci in je odraz dejanske svetovne potrebe, ne samo ideje. To je pozitivna stran svetovnega dogajanja. Zal so subjektivne, čustvene ovire za to izredno velike, preveč je neusmiljena človeška zgodovina zadnjih časov, da bi šli v bodočnost z zaupanjem, ne da bi plašno gledali okoli sebe. Kaj se bo izcimilo iz spora med velikima svetovoma na obeh straneh Himalaje? Ali bo Indija vzdržala pri petih načrtih, med neangariziranimi državami? Nehrujev govor ni ravno pomirljiv, kitajska spomenica pa preveč samozavestna. V Bonnu stara pesem in če Adenauer še ni šel s kanclerskega stola, je to najbrž zato, ker iščejo enako togega zagovornika Dullesove strategije zoper Vzhod. Bonn je prav ob incidentu zoper FLRJ ponovno postavljen na preizkušnjo. Če bodo ustaški vojni zločinci še naprej uživali status beguncem, potem bo še enkrat jasno, kam gre bonnska politika, nezaupanje bo še večje. Na obeh straneh se trudi za čim večjo integracijo obeh taborov, v NATO in v SEV, na obeh straneh so težave pri programiranju in pri izvajanju programa, pri taktiki in strategiji. Angleži in EGS, Francija in njena atomska armada, nemški ultrarevanizem, kongoski problem, Kuba in Latinska Amerika, in še bi lahko našli samo na eni strani centrifugalne sile.

T. O.

STRELCI SO IZPOLNILI VSE SVOJE NALOGE

Tretji plenum okrajnega strelskega odbora Celje, ki je bil v soboto popoldne v Zalcu, so združili s slavnostnim zaključkom tekmovalnega streljanja z zračno puško v počastitev prve konference AFZ Jugoslavije. Zato je ob tej priložnosti o pomenu ustanovitve organizacije AFZ ter o vlo-



Ivan Putnik, sekretar in eden najprizadenejših članov okrajnega strelskega odbora

gi žena v borbi za svobodo in pri graditvi novih družbenih odnosov v socialistični državi govorila članica okrajnega odbora SZDL Celje Jožica Dimec.

Na plenumu so ocenili tudi dosedanje delo strelske organizacije na območju okraja ter sprejeli osnutek statuta, ki potrjuje dosedanje dosežke in nakazuje nadaljnja prizadevanja za uveljavitev in razširitev strelskega športa. Tako so o teh nalogah in problemih govorili predsednik okrajnega strelskega odbora, polkovnik in narodni heroj Franc Rojšek-Jaka, nadalje Stane Kokal ter Ivan Cokan.

Strelska organizacija celjskega okraja je častno izpolnila svoje naloge; zato ni naključje, da je postala najbolj množična športna organizacija v okraju, postala pa je tudi šola novih kadrov. K vsem tem uspehom, ki se med drugim kažejo v številu strelskih družin (80) ter članstva (6.874) so se zlasti v letošnjem letu pridružili še vrhunski športni dosežki, saj so celjski strelci med drugim osvojili prehodni pokal sekretarja CK ZKS Mihe Marinka ter dosegli nekaj pomembnih naslovov republiških in celo državnih prvakov.

Izredno posrečeno roko je okrajni strelski odbor imel pri prenosu pristojnosti na občinske strelske organizacije, pri njihovi krepitvi in uveljavljanju v družbenem življenju. Ta pot decentralizacije je rodila v celjskem okraju zavidljive uspehe. Tako je okrajni strelski odbor ostal le še koordinatorski in usmerjevalni, občinski strelski odbor pa več ali manj uspešna operativna telesa.

Novost v tekmovalnem programu minulega obdobja so bila li-gaška tekmovalja, ki so v celjskem okraju združevala vse družine. V prihodnje ligaško tekmovalje pa se je prijavilo 72 družin, ki bodo tekmovali v osmih skupinah.

Zalaski plenum okrajnega strelskega odbora je z odobravanjem sprejel tudi prvi osnutek statuta okrajne strelske organizacije. O njem bodo zdaj razpravljali v vseh osnovnih in občinskih strelskih organizacijah; sprejeli pa ga bodo šele potem, ko se bo zaključila široko zasnovana razprava. Na plenumu so ponovno opozo-

rili na pomoč, ki jo naj strelske družine in občinski strelski odbori nudijo strelskim krožkom in družinam na šolah. In kot že neštokrat prej na podobnih zbiorih, se je tudi to pot uveljavila težnja po zgraditvi ustreznih strelšč v Celju.

Razen tega, da so s plenuma poslali pozdravno brzojavko predsedniku strelske zveze Jugoslavije, Todoroviču, so od tod poslali še pismo, v katerem obsojajo zločinske akcije ustaških elementov v Zahodni Nemčiji ter zahtevajo ne samo najstrožjo kaznen, marveč tudi izročitve vseh vojnih zločincev.

-mb

OBČANO O NOVI USTAVI

Kdo bo skrbel...?

VPRAŠANJE: Kdo bo skrbel za stare in onemogle, če bodo oddali zemljo?

ODGOVOR: Zastavljeno vprašanje je malce nepopolno, vendar po vsej verjetnosti meri na to, kdo bo skrbel za stare in dela nesposobne kmetovalce, če bi le-ti oddali oziroma izročili svojo obdelovalno zemljo družbenemu sektorju. Na zborih občanov, kjer obravnavajo predložena osnutka zvezne in republiške ustave, se državljanji pogostokrat zanimajo tudi za aktualna vprašanja, ki ne sodijo neposredno v okvir ustavnega materiala. Sem spada tudi to vprašanje, na katerega pa kaže, zaradi njegove aktualnosti vendarle odgovoriti.

Problem starih in onemoglih kmetovalcev ni nov, saj le-ti prepuščajo gospodarjenje na svojih posestvih v mnogih primerih svojim potomcem še za časa svojega življenja. Izgovorijo si preživljanje in oskrbo, tako imenovani preživetki. Ni malo tudi takih, ki prepustijo gospodarjenje povsem tujim ljudem, to pa bodisi zato, ker sami nimajo potomcev ali pa ti niso zainteresirani, da bi delali na kmetijskem posestvu. Zal morajo izročitelji — preživetkarji, v mnogih primerih uveljavljati svoje preživetkarske pravice pri sodiščih zaradi neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti. Torej, vprašanje ni novo.

Ne smemo pa prezreti dejstva, da je treba po osnutku zvezne ustave zemljo in gozdove kot sredstva, ki so v splošnem družbenem interesu, uporabljati skladno s splošnimi interesi. Ti pa nedvomno narekujejo čim večjo in intenzivnejšo proizvodnjo. Skladno z našimi težnjami po vse večji kmetijski proizvodnji je popolnoma razumljivo, da bodo tudi kmetijske gospodarske organizacije vse bolj in bolj zainteresirane in poklicane, da bodo prevzemale vlogo gospodarjenja na kmetijskih posestvih tistih kmetovalcev, ki zaradi starosti ali bolezni ne bodo več kos zahtevni in sodobni intenzivni kmetijski proizvodnji. Odveč je vsaka skrb in bojazen, kdo bo

skrbel za stare in dela nesposobne kmetovalce v teh primerih. Te zadeve je mogoče urediti samo s pogodbo kot dvostranskim pravnim poslom, kjer vsaka stranka svobodno sprejme svoje obveznosti ena proti drugi. Od dejanskih okoliščin in pogodbene volje obeh strank bo odvisno, ali bo sklenjena zakupna, kupo-prodajna pogodba ali pogodba o do-smrtnem preživljanju, oziroma izročilna pogodba. V vseh primerih pa bo stranki, ki je dala zemljo bodisi v zakup, jo prodala na večletno odplačilo ali pa si izgovorila do smrti preživljanje, zagotovljena eksistenca in gmo-tna preskrbljenost. Očitna prednost teh pogodb z družbenim sektorjem je, kot se je to pokazalo že v številnih primerih, tudi v njihovi pravni stabilnosti, ker ni bojznosti za pogodbeno nezvestobo in za neizpolnjevanje sprejetih obveznosti s strani stranke druž-benega sektorja.

Miran Heric

Nova združitev

Delavski svet usnjarskega kombinata Konus je pred kratkim potrdil priključitev tovarne v Majšperku k svojemu podjetju. Tako združuje Konus celotno usnjarsko industrijo vzhodnega predela naše republike.

V. L.

EMAJLIRKA IZPOLNILA LETNI PLAN

Ob zaključku redakcije smo sprejeli vest, da je Tovarna emajlirane posode v Celju večerj izpolnila svoje letne planske obveznosti.

PRIPRAVE ZA LETNO KONFERENCO

Predsedstvo občinskega odbora SZDL v Slov. Konjicah je imenovalo več komisij, ki bodo pripravile gradivo za letno konferenco. Ta obračun dela bo po vseh predvidevanjih v sredini prihodnjega meseca; na njem pa se bo zbralo okoli 80 delegatov.

V. L.

ki so že v statutu občine določili teritorialne meje posameznih stanovanskih in krajevnih skupnosti. Dosti boljše bi bilo, če bi to urejevali občinski odloki in še ti samo na osnovi sklepov občanov prizadevali območja.

Velike razlike se kažejo pri zagotavljanju kulturnih, prosvetnih in telesnovzgojnih potreb. Prenekateri osnutki te naloge odpravljajo v silo skopih starih, tudi stališča glede formiranja občinskih skladov so zelo različna. Prevladuje mnenje, da ne kaže podrobno naštevati sklade; morda bi bilo bolj umestno, če bi našli samo dejavnosti, ki se naj financirajo iz skladov. Zanimivo je še to, da državljanji najmanj vedo o delu in trošenju sredstev skladov, pa čeprav gre v vseh primerih za ogromna sredstva.

Zelo različno je nadalje zagotovljena javnost dela občinskih in političnih izvršnih organov. Medtem ko nekateri osnutki občinskih statuten obravnavajo to silno zahtevno področje, pa ga drugi omenjajo slabo.

Človek, ki prebira osnutke občinskih statuten dobi še vtis, da so v njih najbolj temeljito obdelana poglavja o občinskih skupščinah, da pa so gospodarska in ostala življenjsko važna vprašanja obravnavana vse pre-malo.

Zato vsi ti in še drugi primeri govorijo, da bodo temeljite razprave o osnutkih občinskih statuten več kot potrebne.

-an



OBČANI POVSEM PODPIRAJO novo ustavno ureditev

— Smo sredi intenzivne politične aktivnosti, je na vprašanje, kako potekajo razgovori o osnutku zvezne in republiške ustave dejal član izvršnega odbora okrajnega odbora SZDL in predsednik okrajnega odbora za tolmačenje ustave v Celju, tov. SREČKO PRATNEMER ter nadaljeval:

Občani se seznanjajo z duhom, vsebino in odločili predosnutkov zvezne in republiške ustave, z dosedanjimi dosežki in perspektivami nadaljnjega razvoja. Ob razgovorih o ustavi občani in proizvajalci ugotavljajo in ocenjujejo uspehe in prihodnje naloge ter razpravljajo o pomanjkljivosti, ki jih bo treba pogumneje odpravljati.

— Ali so morda znani številni podatki o teh razgovorih in sestankih?

— Po doslej zbranih podatkih je bilo do približno 10. decembra samo na tere-nih in kolektivih 509 sestan-kov o ustavnih vprašanjih, članov občinskih aktivov za tolmačenje ustave, udeležilo pa se jih je 26.925 občanov in proizvajalcev. Če prštejemo še 129 razprav v okviru mladinskih aktivov, katerih se je udeležilo 4.070 mladih ljudi in razprav v okviru strokovnih društev, je bilo do tega časa v našem okraju nad 650 razprav, na katerih se je zbralo približno 32.000 občanov in proizvajalcev.

V ustavno razpravo so se aktivno vključili tudi celjski radio, Celjski tednik in nekatera glasila, zlasti ekonomisti in knjigovodji ter tovarniški tisk. Bolj pa bi se v to akcijo morale vključiti še delavske univerze z javnimi tribunami in razpravnimi o določenih pomembnejših vprašanjih, ki v zvezi z ustavnim gradivom zanimajo širši krog ljudi. Skratka, razen običajnih razgovorov z občani in proizvajalci, razen obravnavanja preko radia tiska in glasil, nadalje podajanje ustave pri pouku v šolah, bi morali iz-

koristiti še vse druge oblike posredovanja nove ustave, zlasti pa ustavna načela in določila povsod povezati z reševanjem posameznih problemov.

— Kakšna je splošna ocena teh sestankov in razgovorov?

— Na splošno, razprave dobro potekajo v vseh občinah in ob veliki udeležbi. Začele so se takoj po objavi osnutka republiške ustave in so toliko bolj uspešne, kolikor bolj so se zanje zavzele politične organizacije v posameznih občinah. Pri vsem tem pa je treba povedati, da so sestanki izven mesta Celja bolj obiskani in bolj življenjski, kot v samem mestu. Podobno je tudi v delovnih kolektivih.

— Toda, ali prihajajo tudi občani pripravljeni na takšne razgovore? Ali poznajo vsaj glavne značilnosti osnutkov obeh ustav?

— Računamo, da je v našem okraju več kot 50.000 raznih izvodov predosnutka zvezne in republiške ustave in da zato skoraj ni družine, ki bi ne imela predosnutkov obeh ustav. Zato je tudi ta ugotovitev eden izmed pogojev, ki je omogočil, da so se občani lahko seznanili z besedilom nove ustave in da na sestankih predvsem razpravljajo posamezne pojme. To ugotovitev je potrebno upoštevati, saj v dosedanjih razpravah nismo zasledili negativnih izpadov, temveč veliko in življenjsko zainteresiranost vseh delovnih ljudi za novo ustavno ureditev.

— Kako pa je z vprašanji, ki se pojavljajo na teh razgovorih?

— Občani in proizvajalci zastavljajo na teh sestankih najrazličnejša vprašanja. Praktično ni ustavnih načel in določil, za katere se naši ljudje ne bi zanimali. Res je, da je največ razgovorov o tistih vprašanjih, ki udeležencem niso popolnoma razumljiva in ki jih neposredno prizadevajo.

Občani in proizvajalci v razpravah povsem podpirajo novo ustavno ureditev; zanima pa jih zlasti to, kako se bodo ustavna načela odražala v občinskih statutih in v statutih krajevnih ter delovnih organizacij. Takšno zanimanje postavlja člane občinskih aktivov za tolmačenje ustave še vedno pred odgovorne naloge. Ni na primer lahko analizirati stopnjo demokratičnosti v delovnem kolektivu ali komuni in na tej osnovi poiskati rešitev, kako konkretno formulirati odnose, da bi najmočnejše prišli do veljave in se naprej razvijali. Tu bo potrebnih še precej razgovorov o ustavnih načelih in luči konkretnih analiz problemov sredine, v kateri razprava poteka. To pa pomeni, da razprave o ustavi ne moremo odpraviti z enim, dvema ali tremi sestanki v vseh krajih in kolektivih in da tudi ne moremo določiti, do kdaj bodo te razprave trajale. Brez dvoma bodo potekale vse do sprejema ustave in še dalje do sprejema občinskih statuten, statuten krajevnih skupnosti in delovnih organizacij.

— m



Srečko Pratnemer



Medtem ko so prvi osnutki statuten nekaterih občin že prišli v javno razpravo, so ostali v zaključni fazi sestavljanja. Ne glede na to, so že znani njihovi prvi obrisi, njihove prve značilnosti. In če bi vse ocenjevali s

občini je celo zapisano, da občina zagotavlja vsem šolajočim otrokom vse knjige in učila, pa tudi hrano v šolskih kuhinjah brezplačno. Druge, gospodarsko šibkejšje občine, teh ugodnosti sploh ne omenjajo. Razumljivo je, da se postavlja vprašanje, mar je prav, da bi nastale med občani različnih občin takšne razlike v ugodnostih in ali je umestno, da bodo občani gospodarsko šibkejšjih komun prizadevali na tem polju?

Podobne razlike zasledimo tudi pri navajanju zadovoljevanja skupnih potreb občanov. Vtem ko so nekod zelo širokogrudni, so v drugih osnutkih te pravice napisane zelo nejasno, previdno in lahko bi rekli skoraj nerazumljivo.

V večini primerov so slabo in medlo obdelani odnosi med delovnimi organizacijami ter komunami.

Zelo različno so obravnavana komunalna dela. Tu in tam zasledimo primere, ko osnutki občinskih statuten celo procentualno določajo višino prispevka občine oziroma občanov samih za gradnjo cest, vodovoda in drugih del. Težko je verjeti, če bodo ti odstotki dolgo držali in če bodo ta razmerja prispevkov realna čez leto, dve.

Zdi se, da so napak storili tisti,

OBCINSKI STATUTI od vseh strani

stališča, da naj občinski statut govori predvsem o načinu realizacije pravic delovnih in ostalih organizacij, posameznikov in občine, potem pridemo že pri teh osnutkih do precejšnjih nesporazumov, lahko bi rekli celo do neskladnosti. Sicer pa, upajmo, da ni sestavljalca občinskega statuta, ki pričakuje, da osnutek, kakršen je šel v javno razpravo, ne bo doživel temeljitih in morda vsebinsko bistvenih sprememb.

Poglejmo samo na poglavje pravic in ugodnosti občanov, ki jih statuti nekaterih občin ome-njajo, drugi pa spet povsem iz-puščajo. V osnutkih statuten ne-katerih gospodarsko močnejših

Dvojno priznanje

Konec prejšnjega meseca je lov-ska družina Vojnik pridelila v svojem revirju Dobrava reprezentančni lov, katerega so se udeležili številni gostje, med njimi polkovnik JNA Franc Rojšek ter predsednik Lovske zveze Celje Jože Ančik.

Lov je bil vzorno organiziran in je potekal v zadovoljstvo vseh udeležencev. Nekoliko težav je bilo le zaradi visokega novozapad-lega snega. Uplenjenih je bilo 23 zajcev in 5 fazanov.

Ob prijetnem zaključku je tov. Ančik izrazil zadovoljstvo nad dobro organizacijo lova, kakor tudi nad delom lovške družine Voj-

nik, ki je letos na drugem mestu v okrajnem merilu. Zlasti je tov. Ančik poudaril skrb za nenehno pravilno gojitev divjadi in želel družini še večji napredek.

Ta zaključek pa je primerno izpolnil še aktiv mladih lovcev lovške družine Vojnik, katerega predstavniki so se zahvalili tov. Ančiku za vso njegovo prizadevanje v lovski organizaciji ter mu hkrati za njegov življenjski jubilej izročili album fotografij iz domačega lovišča.

Vsi udeleženci tega lova pa so prejeli lepe spominske znake.

-vd

STROŠKI SO HUD PROBLEM

NA ZADNJI SEJI OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA V CELJU SO ODBORNIKI OBRAVNAVALI PROBLEME V GOSPODARSTVU. GRADIVO ZA ZASEDANJE OBEH ZBOROV OBLO JE PODROBNO ANALIZIRAL TUDI SVET ZA INDUSTRIJO. OBA PA STA POSVETILA POSEBNO POZORNOST VPRAŠANJU STROŠKOV GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ.

Analize so pokazale, da so stroški v zadnjem obdobju hitro porasli. Gre za dodatne obremenitve gospodarskih organizacij, ki pa so v večini primerov objektivnega značaja. V mnogih primerih so se namreč močno podražile osnovne surovine, reprodukcijski material, stroški za prevoz, nadalje nastopa kot močno obremenilni činitelj tudi prometni davek in podobno. Večina gospodarskih organizacij je iskala izhod iz tega stanja s še večjim anežiranjem vseh činiteljev za iskanje notranjih rezerv in zmanjševanje onih stroškov, ki so bili nekoliko večji zaradi notranjih slabosti. Pri tem so v podjetju težili k čim bolj smotrni ureditvi tehnološkega postopka, nadalje so dosegli lepe uspehe tudi s specializacijo in opuščanjem nerentabilne proizvodnje. Res pa je, da so v nekaterih kolektivih te možnosti zanemarili.

Istočasno pa so gospodarske organizacije v zadnjem obdobju posvetile posebno pozornost zmanj-

VSE MANJ MOŽNOSTI ZA

POŠKODBE

Pred dnevi smo obiskali surovinski oddelk v celjski Emajlirki. Zanimali smo se predvsem za probleme poškodb pri delu in kaj so na tem področju naredili. Znano je namreč, da je prav v tem oddelku bilo v preteklosti precej poškodb, in sicer tudi hudih. Sai je vsak napačen gib pri velikih stiskalnicah pomenil izgubo prstov ali roke — skratka hudo poškodbo, ki povzroči tudi hudo delovno invalidnost.

Zaradi tega so v Emajlirki te probleme postavili v ospredje. In sicer so v večini primerov — kjer je pač šlo — namestili posebne naprave, ki avtomatično ob možnosti poškodbe zaustavijo stroj. Istočasno pa so z mnogimi manjšimi izboljšavami postopka in načina dela dosegli izredno lene uspehe.

Tako so na primer pri stiskalnicah, ki reže dna za posode, izdelali posebno lopatico, ki ima na koncu gumijasti lijak. Delavec tako ne jemlje odrezanih kos pločevine izpod stroja z roko, temveč ga izvleče s pomočjo gumija, ki ob pritisku ustvari brezračni prostor in se oprime pločevine. Na drugem mestu so delovni postopek uredili tako, da delavec izdelan kos odrine izpod stroja s pločevino, ki jo vloži v stroj. Tudi v tem primeru ne pride več s prsti pod stiskalnico. Takih primerov na je v Emajlirki veliko. Izboljšave v tehnologiji dela so namreč opravili pri vseh strojih. Razen tega so uredili v tem oddelku tudi vse notranje komunikacije. Kajti veliko nesreč je bilo tudi zaradi nepravilno postavljenih polizdelkov. Lepo in vidno začetne poti v tovarni imajo veliko prednost. Postopek je varen — delo pa se odvija neprimerno hitreje.

O tem smo povprašali tudi šefa ekonomske enote tovarna Dolžana. Povedal nam je, da je skrb za zmanjševanje možnosti za nesreče pri delu pri njih stalna naloga in da je enakovredna ostalim proizvodnim nalogam — pravzaprav: to je tudi proizvodna naloga. Tako pa je tudi prav.

ševanju zalog, kajti le-te močno obremenjujejo poslovne sklade podjetja. Zaradi tega, ker večina podjetij potrebuje za zaloge znatne kredite za obratna sredstva, pa obstaja za le-te pomenijo tudi znatno postavko med stroški poslovanja. Toda tudi tu velja pripomniti, da so ugodni rezultati predvsem posledica pozitivnih teženj organiziranih gospodarskih organizacij, a da pri tem nekatere kolektivi močno zaostajajo.

Analiza, ki jo je izdelal svet za industrijo, pa je še toliko bolj pomembna, ker prikazuje nekatere posebnosti, ki bodo še bolj pereče s prehodom na plačano realizacijo.

Na seji obeh občinskih zborov so obravnavali tudi možnosti za razvoj kmetijskih preskrbovalnih



obratov žalskega agrokombinata, ki so na mestnem območju. Odborniki so prizadevanja kombinata ugodno ocenili, zlasti še skrb za povečano proizvodnjo vrtnin.

PREBERITE TUDI TO

Tovariši d'mnikarji!

Celjske gospodinjice so že mnogokrat potožile na račun dimnikarskih uslug, saj se le-te ne izvršujejo v redu in tudi ne v določenih dnevih. Prav gotovo da ni prijetno, čakati dva, ali morda celo več dni v nezakurjenem stanovanju, kot je to morala tove. Imenškova z Dolarjeve ulice, ki je poleg tega še zaposlena in je njeno delo terenško.

Vsekakor bi kazalo spremeniti ta odnos do strank. Zlasti še, ker dimnikarji z računi prihajajo tudi, če delo ni bilo izvršeno!

Oh, ti ženski čevlji

Zares, z ženskimi čevlji je križ. Najprej »prebivalke« le težko najdejo zase »ustrezno« obualo, mimogrede povedano — navadno tudi morajo prodajalce čevljev do nezvesti. Ko pa si obualo končno izberejo, jim je nekaj časa všeč. In potem? No, potem pa tudi posebne vrste obualov niso za vsakdanje priloznosti in pri delu. To pa je največja napaka!

Pred kratkim je namreč zavod za higiensko tehnično zaščito v Celju izdelal podrobno analizo o obolenjih v nekaterih tekstilnih tovarnah. Pri tem so ugotovili, da je največ okvar in obolenj nog zaradi neprimernih obualov. Ta obolenja so značilna v tekstilni industriji predvsem zaradi tega, ker delavke ves čas stojijo za tekstilnimi ali netilnimi stroji. Najboljše so okvare ožili in sklepov — nadalje je posledica neprimernega obualu tudi prehitra utrujenost in podobno.

Torej ostane le ena rešitev — za delo si izberimo primerno obualo. Tiste pa, ki na vsak način hočejo tudi na poti do tovarne ali službenega mesta imeti moderne čevlje, naj se v tovarni preobujejo. Druge rešitve pač ni.

-m.

Še dve novosti v Šempetru

Že v zadnjih številkah smo pisali o prizadevanju kolektiva Agroservisa v Šempetru v Sav. dolini za uvažanje novih proizvodov. Toda tedaj še nismo vedeli, da hkrati z izdelavo nekaterih novitet pripravljajo tudi posebne naprave za hleve. Doslej so na kmetijskih gospodarstvih imeli precej težav in velike stroške zaradi neprimerno urejenih prostorov za govejo živino. Največji problem so predstavljale naveze za goveda in kot eno najbolj umazanih del — čiščenja hlevov.

Zaradi tega so v Šempetru v sodelovanju s kmetijskimi strokovnjaki izdelali prototip za avtomatsko čiščenje hlevov in za avtomatsko navezovanje in odvezovanje živali na stojščih.

Stroj za čiščenje hlevov je interesantna zamisel. Pogon ima električen in v kratkem času izredno lepo očisti hlev. In sicer brez kakršnih koli naprezanj. Delo v hlevu pa s tem ni več umazano. Posebna prednost je, da je možno hlev večkrat čistiti, kar je za živali veliko boljše. Istočasno se tudi bistveno zmanjša poraba stelje, ki je zlasti v Savinjski dolini eden izmed izredno perečih problemov živinorej. Razen tega je tudi znano, da slama in tudi druga stelja zaenkrat predstavlja še veliko fi-

nančno breme za živinorejske obrate.

Istočasno pa so v Šempetru izdelali tudi ustrezen tip naveze za goveda. Tudi to so težili s tem, da bi delo v hlevu kar najbolj poenostavili. Tako so izdelali posebne naveze, ki so med seboj povezane, tako da ne bo več potrebno odvezovati in navezovati vsako govedo posebej.

Prav gotovo pomenijo obe noviteti šempetrskega podjetja novo pridobitev za kmetijske organizacije. Zlasti pomembne pa so zaradi tega, ker bo z uvažanjem le-teh možno zmanjšati na živinorejskih obratih število zaposlenih — odpade pa bodo tudi težave z namestitvijo nove delovne sile. V večini primerov so ti obrati doslej imeli precejšnje težave, ker so se pač ljudje branili dela v hlevih. Z uvedbo novih naprav pa bo delo tudi v hlevih razmeroma čisto, razen tega pa za to delo ne bo več sposoben vsak — potrebna bo posebna priučitev za opravljanje z napravami. Razumljivo je tudi, da izobrazbo z zahtevami po večji izobrazbi tudi nagrajevanje v teh obratih drugačno.

Požar povzročil veliko škodo

Pred kratkim smo poročali, da so člani kolektiva za izdelovanje usnja v Rečici ob Savinji po združitvi s konjskim Konusom dobili realne perspektive in da so se z izboljšavami in specializacijo celo vključili med izvoznike.

Pred dnevi pa je presenetila vest, da je v tem obratu baje zaradi malomarnosti izbruhnil požar, ki je povzročil desetmilijsko škodo.

Sodijo, da so se vneli vnetljivi hlapi zaradi stika s elektromotorju. Povedati pa je treba, da so požarno varnostni organi na to nevarnost opozorili že prej vodilne osebe. Zamenjava z ustreznim elektromotorjem bi stala največ do 500 tisoč dinarjev.

Požar je nastal v zgodnjih jutranjih urah. Hitro se je širil in zael tudi skladišče kož. Samo pri kožah je bilo za 12 milijonov dinarjev izgube, na stavbi in napravah pa za nadaljnjih 8 milijonov.

Vendar to ni vse. Kajti zaradi požara bo kolektiv utrpel vsaj za deset milijonov dinarjev, ker bo tolik izpad proizvodnje. To je še toliko bolj pereče, ker bo

delno zmanjšan tudi čisti dohodek in v ustrezni meri tudi sredstva za osebne dohodke.

Vsekakor je primer iz Rečice kljub hudim posledicam izredno »koristna« izkušnja. Pouči nas namreč, da ne kaže štediti pri tisočkah, če s tem zametujemo milijone. Razen tega pa ta primer postavlja v ospredje vprašanje odgovornosti. Kajti logično je (v kolikor obstaja direktna odgovornost), da bodo krivci kaznovani. Sodisce pa bo odločilo o stopnji krivde.

Primer iz Rečice je hkrati močna spodbuda za požarno varnostne službe v kolektivih, da še bolj vztrajajo na svojih zahtevah, kajti podobne primere zavlačevanja nekaterih nujnih ukrepov bi lahko našli tudi drugje — le da še ni prišlo do nesreče ali da napaka ni tako huda. Istočasno pa ta primer potrjuje važnost primernega zavarovanja prostorov z vnetljivimi snovmi, na kar je okrajni zavod za požarno varnost še posebej opozoril.

M.

KROMPIR IN FIZOL

Garantirane cene

Letošnje izkušnje in napredek v proizvodnji žitaric zaradi ustreznih garantiranih cen so pokazale, da je taka oblika prizadevanja za ustalev trg s kmetijskimi proizvodi izredno učinkovita.

Zaradi tega se postavlja kot upravičena zahteva po določitvi minimalnih zaščitnih cen tudi za ostale kmetijske pridelke in za nekatere povrtnine. To velja predvsem za »ogodbeno sodelovanje«, za kar pa je prvi pogoj pravočasno sklepanje ustreznih pogodb. Tudi na tem področju imamo letos pozitivne izkušnje, in sicer predvsem iz večjih mestnih središč v državi. Na podlagi teh izkušenj so zlasti večja preskrbovalna podjetja — med temi tudi celjsko — začela sklepati nove pogodbe za naslednje leto.

Na posebnem posvetovanju v Beogradu pa so se dogovorili tudi za nekatere nove garantirane minimalne cene kmetijskih pridelkov.

Za osnovo so pri tem vzeli povprečne pridelke posameznih povrtnin na družbenih gospodarstvih in povprečne proizvodne stroške. Po teh izračunih so določili minimalne garantirane zaščitne cene. Tako na primer za zgodnji paradiznik 60 dinarjev za kilogram, za kasnejši pa 30 dinarjev. Za grah 55 dinarjev, strožji fižol boljših sort 50 dinarjev, papriko 35 dinarjev in za kasno zelje v sezoni 12 dinarjev za kilogram. Seveda so te cene le orientacijske in se bodo v medsebojnih dogovorih med proizvajalci in odkupnimi organizacijami do neke mere tudi spričo posebnih pogojev proizvodnje spreminjale.

V žalski občini še vedno ni rešeno vprašanje žagarskih obratov. To vprašanje pa je trenutno toliko bolj pereče, ker je sistem gospodarjenja z gozdovi urejen in bil nenamerno, če bi žagarski obrati predstavljali oviro.

CENEJŠE IN BOLJ VARNO

V zabukovškem rudniku v zadnjem času vpeljujejo posebno novost. Nameravajo namreč polagoma, permanizirati vse komunikacijske rove. Uredili jih bodo s posebnimi okroglimi bloki iz posebnega materiala, ki ga pridobivajo s posebno vezavo elektrofiltrskega pepela. Tako bodo vsi podzemni rovi imeli enako obliko. Prednosti novega sistema so predvsem trajnost, večja varnost in ekonomičnost investicije. Nov sistem oblaganja notranjih komunikacij pa je pomemben predvsem tudi za notranjo organizacijo dela v jami. Gre namreč za prizadevanje kolektiva, da bi v jami dosegli še večje proizvodne učinke, s čemer bi si v celoti zagotovili pogoje za poslovanje. Sodijo, namreč, da bo z ureditvijo komunikacijskega sistema v jami možno poenostaviti transportni postopek, s tem pa bodo sprostili tudi znatna sredstva. Razen tega bodo odpadli tudi visoki vzdrževalni stroški, ki so ob sedanjih ureditvi komunikacij bili nujno zlo.

Istočasno v Zabukovci izredno živahno razpravljajo o predvideni eksploataciji bentonitov in tufov. Gre za ležišča vulkanskih kame-

Nov most v Pirešici

Po dokončni ureditvi ceste proti Velenju se je promet tod izredno povečal. Velenje je s tem mnogo pridobilo, povečal pa se je tudi turistični promet. Vendar je na tej cesti motil še stari most. No, končno bodo tudi tega dogradili. Delavci dokončujejo na njem zadnja dela, tako da bo cesta do Velenja brezhibna.

nin, ki izvirajo iz davnega obdobja, ko je bil Smrekovec še aktivni vulkan. Bentoniti so že znane snovi, tu pa se uporabljajo kot dodatek cementu, ker imajo to lastnost, da v ustreznih zmesih vežejo.

Na tem območju imajo predvsem dve bogati ležišči, in sicer v okolici Pirešice — pri Zaloških goricah in pa severno od Gotovelj.

V celjskem okraju obstajajo kar

tri podjetja, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo. Bentonite izkoriščajo še Gorenje v šostanjski občini in Montana iz Sentjurja. V Zabukovci sodijo, da bi kakršnakoli oblika poslovnega sodelovanja bila izredno koristna. Zmanjšali bi se proizvodni stroški, raziskave bi bile načrtnije in tudi izraba strojnih naprav bi bila bolj smotna. Toda zaenkrat, kot kaže, sodelovanja še ne bo!

Odkupne cene za krompir

Letošnje izkušnje pri preskrbi prebivalcev mestnih območij s krompirjem in fižolom so bile mučne. Cene so se dvigale do nerazumljivih višin. Tako je fižol postal najrentabilnejši kmetijski proizvod, krompir pa predmet mnogih spekulacij.

Zaradi tega in nekaterih slabosti pri določitvi starih cen so se merodajni činitelji odločili za nekatere spremembe. Obveljal je predlog, da se odkupne cene za krompir garantirajo glede na kakovost od 17 do 27 dinarjev za kilogram, za fižol pa od 80 do 160 dinarjev za kilogram.

Minimalne zaščitne cene za proizvodnjo povrtnin predstavljajo pomemben ukrep za pravilno usmerjanje kmetijske proizvodnje in stabilizacijo cen na trgu. Kajti gotovo zelo velike oscilacije škodujejo potrošnikom in proizvajalcem. Slednjim zlasti v ugodnih letinah. Saj se je pogosto pripetilo, da so proizvodni stroški bili večji od trenutnih cen na trgu. Istočasno pa v slabših letinah (na primer letos) pri-

haja do nevzdržnih pojavov dvigovanja maloprodajnih cen kmetijskim izdelkom.

Še nikdar tako

Pred dnevi smo obiskali mimogrede tudi mesnico v Zabukovci. Ta mesnica je odprta trikrat na teden in z njo so potrošniki zadovoljni. Toda v teh dneh imajo tu veliko težav. Promet se jim je hitro znižal, tako da sedaj ne dosega niti polovice normalne prodaje mesa in mesnih proizvodov.

Vprašali smo mesarja, zakaj po njegovem mnenju tako hitro upada promet v tej mesnici. Brez obotavljanja nam je odgovoril: »Črni zakoliki!«

Navedel je tudi nekaj primerov, vendar s pristavkom, da nima dokazov in da je njegovo mnenje le privatno. No, mimo tega je gotovo ta pojav zlasti v zadnjih dveh mesecih značilen,

in sicer ne toliko za to območje, kot za območje v severnem delu okraja.

Vzrokov je pač več in mirno lahko rečemo, da črni zakolovi v celoti skoraj ne bo možno zatreti. Velja pa pripomniti, da se ljudje, ki kupujejo meso pri zasebnikih in ob črnih zakolih, izpostavljajo hudi nevarnosti. To lahko najbolje potrdijo veterinarji, ki redno pregledujejo meso v klavnicah. Koliko primerov je že bilo, da je bila zaklana živina bolana ali pa da je bilo kako drugače meso neprimerno za prehrano. V klavnicah tako meso odstranijo. Pri črnih zakolih pa se na to ne ozirajo. Saj je razumljivo, da v primerih, kadar gre za neužitno meso, tega tudi ne vedo.

Zaradi tega je prav, če opozorimo prebivalce, da si pri nakupih mesa pri zasebnikih lahko ustvarijo nevarnosti ali nakopljejo bolezen.

Kratke od vsepovsod

● Celjski likovni salon je priredil posebno razstavo fotoreprodukcij o nekaterih estetskih rešitvah industrijskih izdelkov. Istočasno bo gospodarska zbornica priredila posvetovanje o problemih oblikovanja industrijskih izdelkov.

● Na zadnjem plenumu okrajnega sindikalnega sveta so razpravljali o problematiki kadrovskega socialnih služb in o nekaterih posebnostih ter rezultatih strokovnega izobraževanja v celjskem okraju.

POL ZA ŠALO POL ZA RES

Dandanes je pač tako, da je potrebno sleherni dinar pravilno obrniti. Sicer se kaj hitro zgodi, da ob koncu meseca hodiš s praznimi žepi po svetu. No, ne čisto praznimi, kak robec se že najde v žepu — zato pa ni drobiža, niti bankovcev v suknjiču. Skratka tudi v zasebnem življenju gre za to, da se čim bolj približaš pojmu »dober gospodar«. To le načelno in kot se-reče za uvod. Toda žal stanjuje v Velenju in kot vnaprejšnji načelni uvodi mi tudi tokrat ta ne koristi mnogo. Koristi mi le toliko, da me zaradi varčnosti sili v medkrajne vožnje, ki bi jih sicer nikoli ne opravljal. Ne verjamete. No, pa poslušajte.

Pri nas imamo lično samopostrežno restavracijo. Krasna je in kar veselje te se loti (nekatere

Koliko si prihranimo

ri dobijo celo kompleks večvrednosti), če popelješ znanca ali sorodnika iz drugega kraja skozi njo. Vse se sveti, lični napisi zelo vidne cene (škoda) in sistem, ki izključuje nepotrebno čakanje. Toda le eno slabost ima — sicer majhen in nepomemben. Res, škoda — le čemu smo ljudje tako malenkostni. In povrhu je to še najhuje, da ljudje, ki pridejo v Velenje gledajo tudi na malenkosti.

Tako sem imel pred dnevi v gosteh svaka. Vse je lepo šlo in bi šlo tudi do kraja, da ni žena zbolela. Tedaj si še nisem delal preglavic. Saj imamo samopostrežno restavracijo — brez postrežnine! Zapeljal sem ga tja.

Najprej sem mu jo pokazal podolgim in počez in še hotel zra-

ven. Potem pa sva si začela ogledovati jedilnik. Mislim sem si, da si ga od veselja ne morejo ogledati, tako je preletaval iz tablice na tablico. No, končno se je ustavil pri makaronovem mesu. Za tega se je hotel odločiti — 240 dinarjev. Se enkrat sem dobro pogledal. Res, 240 dinarjev. Se meni se je zavrtelo.

»Drago je pri vas,« mi je dejal.

»Kaj, če poizkusiva v drugem gostišču?«

»To pa v Velenju ne bo šlo! Sem odvrnil, ker sem se bal, da ga na jezeru še kap zadene. Zato sem predlagal (vedel sem, da ne bo dovolil, da kosilo plačam), da se z avtobusom odpeljeva v Šostanj. Tako sva tudi storila. Tam sva se najedla. Makaronovo meso za 120 dinarjev! in solato za 50.

V Velenju bi jo dobila za 80 dinarjev.

— — —

Ko je vsak odšel domov, pa sem pričel premišljevat:

»Ali res ni bolje, da se ta čas, ko je žena še bolna, vozim v Šostanj po kosilo? V Velenju me stane makaronovo meso s solato 320 dinarjev za osebo — to je za štiri osebe mesečno najmanj 38 tisočakov in sicer, če se zadovoljim ves čas z makaronovim mesom. Če pa se vsak dan peljem po delu v Šostanj, bi plačal za kosilo 20 tisočakov in še 2400 dinarjev za avtobus. Torej skupaj le 22.400 dinarjev. Prihranil bi si 16 tisočakov.«

Tako sem razmišljal, pretehtal eno in drugo možnost in se nazadnje odločil. Tako sedaj vsak dan opravi svojo dodatno redno vožnjo in sicer s posodicami — tja praznimi in nazaj s polnimi. Priznajte, za 16 tisočakov se izplača, mučno pa je le.

—č

Zgledna prizadevanja

Pred kratkim je občinski ljudski odbor v Slovenskih Konjicah naslovil na občane poseben razglas, ali bolje rečeno pismo, v katerem jih seznaja z naporom, uspehi in pomanjkljivostmi pri izvajanju akcije »državljan-uprava«. Tu so tudi nekatere želje in predlogi, ki bi jih naj upoštevali občani, da bi tako tudi sami dali svoj delež pri izvajanju akcije, ki ni enkratna, niti kampanjska, temveč stalna oblika prizadevanj za rešitev vseh tistih problemov, na katere naleti občan, kadar se obrne na ljudski odbor zaradi ene ali druge zadeve, pa ne ve, ne kaj in kako. Prizadevanja pa so usmerjena tudi v boljše organizirano in kvalitetno delo upravnih organov ljudskega odbora.

Ko smo se o tej akciji pomenkovali s tajnikom občinskega ljudskega odbora v Slovenskih Konjicah, Florjanom Jančičem, je dejal, da so že v razmeroma kratkem času dosegli nekatere lepe uspehe, s katerimi pa še zmeraj niso zadovoljni, saj kot rečeno, ne gre za enkratno akcijo, marveč za stalna prizadevanja na tem polju.

— Da bi pritegnili k sodelovanju v tej akciji čim več občanov, je še dejal tov. Jančič, smo v zvezi s poslovanjem uprave uvedli posebne knjige pripomb, pohval in predlogov, ki so na sedežih vseh krajevnih uradov, pa tudi v sprejemni pisarni ljudskega odbora. Že doslej smo prejeli nekaj hvalnih pripomb in pobud za delo občinske uprave; enake pobude pa pričakujemo tudi v naprej, saj si brez sodelovanja občanov ni mogoče zamisliti uspešnosti te akcije.

V tem letu smo temeljito analizirali tudi vsa delovna mesta v upravi ljudskega odbora. Našli smo nekaj rezerv in tako samo letos zmanjšali število zaposlenih za osem. Finančni prihranek na ta račun v letošnjem letu še ne bo velik, saj si brez sodelovanja občanov ni mogoče zamisliti uspešnosti te akcije.

— Kako pa je z reševanjem zadev, ki prihajajo na ljudski odbor?

— Tudi s tem delovnim področjem smo se temeljito spoprijeli. Zdej velja tak red, da mora vsak referent rešiti sleherno vlogo najpozneje v šestdesetih dneh. V kolikor pa v tem času zadevi ni kos, mora obvestiti državljana, kdaj bo rešil njegovo vlogo. Seveda pa ekspeditivnost pri reševanju in obravnavanju vseh vlog ni tako enostavna, zlasti ne, če se zavedamo, da pride na ljudski odbor vsako leto okoli trinajst tisoč vlog. Navzlic temu pa upam, da so tudi občani zaznali določene uspehe na tem polju.

— Ali se je odnos upravnih organov do občanov v zadnjem času spremenil, in če, v čem?



Slika iz Slovenskih Konjic, ki je bila značilna za minule dni

— Pomemben korak naprej smo napravili z delom sprejemne pisarne pri ljudskem odboru, pa tudi z organizacijo sprejemne službe pri krajevnih uradih. V večini primerov lahko občani uredijo vse zadeve že v sprejemni pisarni, kjer je na razpolago okoli petdeset najrazličnejših obrazcev za uveljavitev določenih upravnih storitev. Tu dobijo tudi vsa pojasnila in podobno.

Izredno pomembno nalogo smo namenili službi pravne pomoči, ki posluje zdaj pri krajevnih uradih in na sedežu občine. Podatki kažejo, da so jo naši ljudje sprejeli z velikim navdušenjem, saj prihajajo k predstavnikom te službe v razmeroma velikem številu. Prve uspehe pa je zabeležila tudi služba za prošnje in pritožbe.

V vseh teh primerih in ukrepih vidimo grobe obrise za zboljšanje dela občinske uprave. Prizadevanj, problemov in hkrati načrtov pa je še več. Gotovo je, je še dejal tov. Jančič, da bomo dosegli še lepše uspehe, toda le-ti ne zavisijo samo od nas tu na ljud-



Tajnik ObLO Slovenske Konjice, tovariš Florjan Jančič

skem odboru, marveč tudi od občanov, ki nam lahko v marsičem pomagajo.

DEDEK MRAZ v Slovenskih Konjicah

V Slovenskih Konjicah že nekaj časa tečejo priprave za praznovanje noveletne jelke. Letošnja praznovanja noveletne jelke bodo trajala od 27. do 30. decembra. V tem času bodo na Partizanski cesti v Konjicah namestili nekaj

Bilten bodo izdali

Komisija za tisk in propagando pri občinskem sindikalnem svetu v Slovenskih Konjicah je za prihodnje leto sprejela dokaj širok program dela. Tako bo zbrala podatke o številu naročnikov na posamezne dnevice in tedenske časnike ter število radijskih sprejemnikov v občini.

Osrednja naloga komisije v prihodnjem letu pa bo izdajanje biltena, ki bo izhajal enkrat na mesec in v katerem bodo objavljali vsi obdelani gradivo s sej sindikalnega sveta, s sej odborov sindikalnih podružnic in ostalih sindikalnih organov.

Bilten bo interno glasilo sindikalne organizacije konjiške občine; zato ga bodo razen članov občinskega sindikalnega sveta prejeli še odbori sindikalnih podružnic.

ŠTEVILKE, ki nalagajo SKRB

Svet zavoda za zaposlovanje delavcev v Slovenskih Konjicah je pred kratkim obravnaval problematiko brezposelnosti mladine. Po podatkih je bilo v začetku tega meseca prijavljenih pri zavodu 191 delavcev, od katerih je bilo 120 žensk in 71 moških. Od tega števila je odpadlo na mladino od 15. do 25. leta 28 moških ter 54 žensk.

Podatki o šolski izobrazbi in kvalifikaciji kažejo, da je velika večina ne kvalificiranih delavcev, na drugi strani pa jih več kot polovica nima zaključene osn. šole. Po krajih bivanja jih največ odpade na okolico Slovenskih Konjic, takoj za tem pa pride območje Loč, dočim je razmeroma najmanj zaposlenih mladih delavcev v okolici Vitanja.

Člani sveta zavoda so menili, da bo treba s temi problemi seznaniti organe samoupravljanja v gospodarskih organizacijah pa tudi politične forume. Prav tako so menili, da bo treba v večji meri kot doslej skrbeti za zaposlovanje tistih delavcev, ki nimajo nobenih drugih dohodkov.

V. L.

Od 114 na 71

Četudi so občine v zadnjih dveh letih dobile dosti več pristojnosti, kot so jih imele prej, se na primer v aparatu ljudskega odbora konjiške občine ni večalo število uslužbencev, marveč ravno obratno, manjšalo. Medtem ko so še 1960. leta imeli 114 sistematiziranih delovnih mest, jih imajo zdaj le 71. Na znatno skrajšanje aparata ljudskega odbora so šli predvsem letos. Zlasti močno ločnico so potegnili pri šefih odsekov oziroma oddelkov. Tako so število šefov posameznih služb zmanjšali od prejšnjih enajst na šest. Zanimiva je še ugotovitev, da so zmanjšali število strojepisk od štiri na eno.

Razumljivo je, da so vsi ti ukrepi pripomogli k zmanjšanju izdatkov za upravo, kakšen vpliv pa bodo imeli na kvaliteto dela, na ekspeditivnost in podobno, bodo pokazale razmere in čas.

S šmarske seje

Mogoče seja ne bi bila živahna, če bi se ne oglašali posamezni odborniki sproščeno in iskreno. Nič ne de, če ni ravno točno, kot spregovori ta ali oni. Največkrat je, da predsedujoči se odgovoriti ne more, ker se že priglasi drugi odbornik, ki prvemu poseže v besede in spet po svoje pojasnjuje problem. Včasih je bilo opaziti, da so šmarski odborniki bolj drema, toda že vrsto sej nazaj ni bilo tako živo. Živo in razgibano razpravljajo o vsem, toda o takšah in davičinah že dosti manj. Na zadnji seji so spregovorili tudi o izvajanju odlokov. Odbornik Janček je opozoril, da je pri tem vse premalo doslednosti. Večina občanov pošteno izvršuje obveznosti, drugi pa se pritažijo. Take reči se dogajajo tudi pri izvajanju raznih zaščitnih ukrepov. Celotno živino zatajujejo, da ne bi bilo potrebno plačati stroškov za pregled TBC. Posebno dosledni bi morali biti pri izvajanju tistih odlokov in ukrepov, ki vplivajo na gospodarski razvoj, na razvoj sadjarstva in živinoreje. Tokrat so sprejeli odlok o dovoljeni količini vina in žganij pijač na družinskega člana, ki ne podlega prometnemu davku. Tako so sprejeli sklep, da ostane na odraslega družinskega člana 100 litrov vina in 5 hektoliterskih stopenj žganja. »Za človeka, ki težko dela, je to prema-

lo! je vzkliknil odbornik. »Žganja je v primerjavi z vinom skoraj preveč«, je dejal drugi. Nazadnje pa so se zedinili, da je le pravilno tako.

Spregovorili so tudi o šolah. Potrebno bo poskrbeti, da bodo vsi otroci obiskovali popolno razvite šole. »Ne smemo biti preveč občutljivi«, je dejal odbornik, kmet izpod Donačke gore. »Če gre samo za manjše razdalje, bomo morali otroke napotiti tja, kjer bodo imeli popolnejše pogoje za izobraževanje. Naši otroci ne smejo biti premehkužni. Tam v Rogški Slatini je le bilo preveč hrupa zaradi tiste male razdalje med šolama.« da so jih odkrili. »Vem, da nam ni bilo vseeno« je povzel odbornik s tistega področja, »kako daleč hodijo otroci v šolo, ker je z Nimnega res daljavo; tiste druge reči tam okoli, tiste je prav, da so jih odkrili.« Občinski odborniki so tako brez pridržka podprli predloge šolskega odbora in Sveta za šolstvo, s katerimi se vprašanje šolstva v Rogški Slatini urejuje. Ob sodili so osebne tendence, ki so popačile i čisto prizadevanje občanov i dobre namene družbe pri reševanju akutnega problema. Sprejeli so ostavki šolskih odborov, razrešili funkcije upravitelja osnovne šole »Borisa Kidriča« ter osvojili predlog za enotno vodstvo šol, vendar bo o tem potrebno še

temeljito premisliti. Beseda je še tekla o turizmu, o komunah, živo in trezno. In tako je prav: pojmi morajo biti prečiščeni pred vsemi, le tako lahko zavestno odločajo vsi odborniki. In prav odkrite razprave so tiste, ki to pogujejo. Odborniki pa so tudi tisti, ki morajo sprejete sklepe pojasnjevati med svojimi sovaščani, pri čemer pa včasih informacije je vseeno šepajo.

To je pa novo!

»Sneg, sneg! je navsezgodaj zavpil Bojanček, ko je pokukal izpod odeje in skozi okno opazil, kako naletujejo beli kosmiči. Še nobeno jutro ni skočil tako hitro na noge. Mamica se še obrnila ni mogla gošteno, ko je že bil oblečen.

»Kje so pa sanke? Tam za ostrešjem! Kdo mi jih bo dal do! je prišel nergati, tako je bil ihtiv. Poskočil je čez prag in se brodil po snegu. Zunaj pa je areal še pujsa, ki se je čudil: »U, to pa je novo! Debel in okoren, pa vendar še nagel, je pujs z rilem brskal po snegu, kot bi se hotel prepičiti, če ni to morda okusna moka. E, tokrat tudi njega ni zadržalo v hlevu, gospodinj se je kar zmuznil čez prag.

O, ti nesrečni sneg, kako si privlačen! In kako si mogočen! Edino ti si brez prigovarjanja spravil Bojančka na vsezgodaj na noge. Pa vseeno: še enkrat bo tako, ko bo prišel stric Jaka nad pujsa! Sneg, ne zameri, mi starijši pa se z Bojančkom ne strinjamo! Letos si vseeno še pre zgoden; sploh pa še s tem kuja-vim dežjem povrh!«

Rudi Lešnik, Podbetrtek



Prvi kolegijski direktorjev

V šmarski občini ni mnogo gospodarskih organizacij, toda potrebno je vlagati dosti skupnih naporov, da se gospodarstvo razvija pospešeno. Občinski ljudski odbor skuša redno spremljati vsako gibanje in nihanje proizvodnje. Odslej bo to še bolj neposredno, ker se bodo mesečno sestajali vsi direktorji gospodarskih organizacij. Pred dnevi so prvič takemu sestanku vzdeli ime kolegijjski direktorjev, ki si je izbral za predsednika Staneta Čuješa, direktorja zdraviliško-gostinskega podjetja v Rogški Slatini.

Pomenili so se o izvrševanju letnega plana, s katerim so skotraj po vseh podjetjih v koraku, šmarska mlekarna pa je letoletni plan izpolnila že 10. decembra. Največ proizvodnih težav imajo v šmarskem tekstilnem obratu ter »Oblačilih« v Rogški Slatini. Poseben poudarek so posvetili še vprašanju izvoza, v katerega bi se morda lahko vključilo tudi kmetijstvo.

Š. L.

ZA IZOBRAŽEVANJE KADROV

Skrb za izobraževanje kadrov v upravnem aparatu ljudskega odbora konjiške občine ima že dlje časa zelo solidne temelje. Zdej pa bodo pri ljudskem odboru ustanovili še službo za izobraževanje kadrov, ki bo načrtno usmerjala vsakršno delo na tem področju. Njeno delo bo potekalo skupaj s tamošnjo delavsko univerzo.

Š. L.

čiti iz kože! Pa kaj se mi je še potem pripetilo! Takoj za njo sem skočil v trgovino in pomežiknil Rezki... Preklemano, včasih ji to prija, tokrat pa me še pogledati ni hotel! Pa pristopim in porečem: »Rezka, saj veš, tako-le zame bo, ne! Daj mi nekaj jajčk, tako dolgo jih že nisem imel! Uh, najprej se ti nekam čudno nasmeji, kot bi bil povedal pavlihovalo šalo, potem pa reče: »Jajc nimamo. Že ves mesec nismo nobenega odkupili.«

»Veste, v lice se mi je zlagala, čeprav še ni dolgo tega, ko je rekla, da sem imeniten dečko. Vrag jo razumi! Potem sem se razkuril. Rezka, jajčka mi boš dala; zdaj si jih odkupila petnajst! Hej, gor na mizo z njimi, da si jih izberem. Menda ne boš ti vse snedla. Za tiste potnike z mesta, za tete, bratrance, prijatelje, ha, zame pa ne! Madonca, to ti zamerim, Rezka, rekel bi, še bolj, ko ono, da si s Hondejevimi Maksom šla na veselico! Jajca gor! In malo hudo me je pogledala, pa rekla, da mi jih da pet in nič več! Seveda, vzem sem jih in plačal po 25 dinarjev! Preklemano, šele zdaj se jezim. Jajca so, jajca niso! To vam rečem, da moraš že biti čisto ekstra potrošnik, če hočeš imeti jajca! Rezki moraš biti po godu ali pa vsaj boter. Pa ne bi iz kože skočil!«

»Mihec je bil ves rdeč v lica, povrh pa je še krepko pljunil po snegu. Zasmejal sem se sproščeno, ko sem se zamislil, da bi Mihec najverjetneje resnično skočil iz kože, ko bi videl, kako je tovariš z avtom takoj za njim pri Rezki kupil celo gajbico lepih kurjih jajčk! Hehe!

ŠE ZMERAJ PRECEJ NEREŠENIH ZADEV

Četudi komisija za priznavanje delovne dobe pri občinskem ljudskem odboru v Slovenskih Konjicah že dobra tri leta med drugim rešuje tudi vloge članov Zveze borcev, je še nekaj nerešenih primerov. Zato je tudi razumljivo, da ima tudi komisija pri občinskem odboru Zveze borcev dosti dela pri zbiranju različnih dokumentov o delu in sodelovanju med NOB. V komisijo pri ljudskem odboru pa so pred kratkim imenovali tudi več članov Zveze borcev.

V. L.

Dr. Arnold Pernat 80 letnik



Laščani ga poznajo že vse od 1920. leta, ko je prišel v Laško in prevzel posle sodnika takratnega sodišča. Kot sodni svetnik si je v času službovanja ustvaril velik ugled in spoštovanje, ki ga je uživa še danes. Po osvoboditvi je sicer odšel v pokoj, njegova aktivnost pa s tem ni bila končana. Najdemo ga kot zelo aktivnega delavca na področju turistične dejavnosti, zlasti pa na področju spomeniškega varstva. Dr. Arnold Pernat je vsa leta po osvoboditvi vložil ves svoj prosti čas za zbiranje raznovrstnih starin in urejanje »Muzejske zbirke«. V zadnjem času pa sodeluje tudi pri restavracijskih delih starega gradu.

Ob 80-letnici želimo jubilarntu še mnogo zdravih let z željo, da bi svoje delo na področju turizma in spomeniškega varstva opravljal še naprej s tako visokim čutom odgovornosti kot doslej.

Tudi klubi OZN razpravljajo o ustavi

Dan človekovih pravic — 10. december — so tudi letos v celjskem okraju proslavili. V klubih OZN so potekale velike priprave za te proslave: tako so organizirali svečane proslave in sestanke, filmske predstave, razstave, predavanja in druge oblike, s pomočjo katerih so skušali seznaniti širši krog mladih in starejših s tem za človeštvo tako pomembnim dokumentom. Širšo akcijo o tem so organizirali predvsem šolski klubi OZN, ki so organizirali predavanja in razgovore po razredih. Povsem jasno pa je, tako so povedali mladinci iz kluba OZN na celjski

gimnaziji, da bodo posvetili posebno pozornost tudi predosnutku zvezne ustave, ki daje največji pomen prav človeku.

Sicer pa o predosnutku nove jugoslovanske ustave že precej časa razpravljajo v klubih OZN. Mladinci so razpravljali o ustavnosti v svetu in s tem v zvezi primerjali predosnutke jugoslovanske ustave z ustavami v drugih državah. Posebno pozornost pa so pri tem posvetili uvodnim določbam oziroma tistemu delu ustave, ki govori o odnosih Jugoslavije do drugih dežel, torej o jugoslovanski zunanji politiki.

-jt

GRE ZA
SNAGO

V Celju so potrošniki imeli v preteklosti precej pregledov za nabavo mleka. Stara mlekarja je bila za današnje razmere vsekakor neprimerna. Pogoji dela so bili v njej neustrežni, razen tega pa tudi ostali elementi, ki vplivajo na snago mleka niso bili zadovoljivi. Z novo mlekarjo, ki so jo v Celju že dogradili, so potrošniki veliko pridobili. Vendar prizadevanja kmetijskega kombinata iz Zalca niso s tem prenehala. Gre jim namreč, da bi prebivalce oskrbeli z najbolj kakovostnim mlekom. Zaradi tega so začeli v Podlogu, zraven novega obrata — mlečne farme, graditi sodobno molznilnico. Z nabavo novega avtomatskega molznega stroja so nastale možnosti, da se tudi ta del proizvodnje mleka izpopolni. Zaradi tega so molzišče planirali tako, da med molžo mleko ne bo prišlo v stik z zrakom. To je namreč eden od pogojev za proizvodnjo kakovitega mleka.

Molzlišče bodo preuredili tako, da bo ves postopek mehaniziran, posebno pozornost pa bodo posvetili snagi. Sodiijo tudi, da bo kasneje moč na tej farmi proizvajati prednostno mleko za dojenčke. Tega mleka zlasti v mestih močno primanjkuje, in sicer predvsem zaradi tega, ker doslej ni bilo primerljivih kmetijskih obratov, ki bi tako mleko lahko proizvajali.

Istočasno pa bo kombinat oskrbel obratno enoto Mleko s posebnim vozom za prevoz mleka. To vozilo mora biti tako opremljeno, da tudi pri pretakanju mleka ne pride v stik z zrakom.

S temi izboljšavami bo kmetijski obrat v Podlogu veliko pridobil in bo hkrati eden najsodobnejše opremljenih mlečnih proizvodnih obratov v Sloveniji — bržčas pa tudi v vsej državi.

M.



Nova hala v Preboldu

ZAČELI SMO DRUGAČE:

Nova hala v Preboldu

POSEBNOST ZA
VSO SLOVENIJO

Vsekakor so se v Preboldu odločili za novost. Gre za koristno pobudo, ki prinaša tekstilnemu kolektivu precej prednosti — materialnih in drugih. Odločili so se namreč za novo obliko gradnje tovarniških prostorov.

Novo halo tkalnice so gradili po posebnem sistemu zaprte gradnje. Stavba nima oken in je grajena v obliki bunkerja. Čeravno se zdi zadeva neprimerna in kot čuden poizkus, pa so že prve izkušnje pokazale vse prednosti nove gradnje.

Gradnja zaprtih hal je veliko cenejša in hitrejša. Najvažnejše prednosti pa imajo delavci, ki delajo v novih prostorih. V tovarniških halah je poseben problem dvojna luč, ki moti delavce in škoduje očem. Razen tega odpušča vse klimatske nevarnosti. V novi hali ni prepiha, zaradi izredno dobre ventilacije je zrak čist, toplota pa natančno določena.

Zaenkrat so zgradili v Preboldu eno halo na nov način. Obsega okoli 500 kvadratnih metrov. Ker se je pa pokazalo, da so delovni pogoji v novi hali neprimerno boljši kot v starih proizvodnih stavbah, bodo gradili tudi nove objekte na ta način. Predvidoma

bodo zgradili v Preboldu za okoli 6000 kvadratnih metrov operativnega prostora. Za njih je ugodno tudi to, da bodo lahko po mili volji dograjevali in prizidavali nove obratovne prostore. Sedaj so namreč obstajale težave predvsem zaradi tega, ker nova poslopja ni bilo možno nasloniti na stara in so bili zaradi tega težavni pogoji za smotno ureditev notranjih komunikacijskih žil.

V Preboldu so z novim objektom izredno zadovoljni. Hkrati pa so poudarili, da je posebna prednost tudi dejstvo, da ni bilo težav s stavbnimi obrtniki. Kako je s temi — no, to vemo.

Sodiijo tudi, da bodo izkušnje iz Prebolda koristile tudi drugim gospodarskim organizacijam, saj je nova hala v Preboldu posebnost za vso Slovenijo. Takega sistema gradnje namreč doslej niso še nikjer uporabljali.

le.

Za otroke moramo bolj
poskrbeti

varstva 48 otrok, v Vrbi 19, v

Latkovi vasi 19 in v Arji vasi preko 40. Vsekakor pa je še najbolj preče vprašanje ureditve varstvene ustanove v Preboldu.

Sodiijo, da spričo velikega zanimanja gospodarskih organizacij za ureditev razmer glede otroškega varstva, sredstva ne bodo predstavljala največjega problema. Večji problem bo vsekakor namestitve ustreznih vzgojnih moči. Zaradi tega sodijo, da bi morali že sedanje moči pravilno razporediti, in sicer tako, da bi na vsako varstveno ustanovo prišla po ena za ta poklic izobrazena moč, a da bi pomožno delo opravljale žene, ki bi se rade zaposlile, pa imajo veselje do dela pri otrocih.

Istočasno se v žalski občini zavzemajo tudi za ureditev posebne varstvene ustanove za dojenčke. Sedaj se namreč dogaja, da starši plačujejo za varovanje enega dojenčka tudi preko deset tisoč dinarjev.

BORCI SO LETOVALI

Že vse od ustanovitve poštinskiškega tabora Združenja borcev v Rovinju so člani te organizacije in njihovi svojci prav radi letovali v tem poštinskem taboru. Njihovo število se je iz leta v leto večalo, tako da je letos preseglo vsa pričakovanja. Letovanje je trajalo več kot štiri mesece in je zajelo 132 članov Združenja borcev narodnoosvobodilne borbe in njihovih svojcev. To pa še ni vse. Občinski odbor Združenja borcev Laško je na svoje stroške poslal na letovanje tudi deset socialno šibkih tovarišev in s tem prav gotovo storil lepo potezo do ljudi, ki jim nekoč ni bilo mar lastne varnosti.

KRVAVICE IN PEČENICE

Že za lanskoletne tečaje za izdelovanje mesnatih izdelkov, ki jih je pripravil žalski center za gospodinjstvo, je bilo izredno veliko zanimanja. Prebivalci pa so pobudo za te tečaje in nazoren prikaz izdelovanja pohvalili. Ni čudno, če so ljudje tudi za to zimo želeli podobnih tečajev. Kmetijska zadruga je pobudo letos podprla — obiskovalci tečajev pa so tudi sami prispevali sredstva za pripravo tečajev. Na tečajih dobe gospodinjke s podeželja nekatere koristne nasvete za izdelovanje posebnih vrst krvavic, pečenic in drugih mesnih izdelkov.

Še več kot smo pričakovali

V žalski občini so končali s krajevnimi konferencami Socialistične zveze. Zadnja je bila v Zalcu. Istočasno pa je zasedal tudi občinski odbor SZDL. Razpravljali so o rezultatih krajevnih konferenc, o poteku razprav o predosnutku ustave in o pripravi na občinsko konferenco, ki bo v januarju.

Člani občinskega odbora ZKS so bili mnenja, da so bile krajevnice konferenice letos izredno uspešne in predvsem živahne ter konstruktivne. Glavni poudarek so občani dajali ureditvam krajevnih skupnosti, nadalje krajevnim problemom, ki so razumljivo v posameznih krajih drugačni. Po prvih ocenah so bile najboljše krajevnice konferenice v Zalcu, Polzeli in Braslovčah. Medtem ko so na Polzeli obravnavali predvsem vprašanja organizacije občinske proslave, so se v Braslovčah podrobneje seznanili z vlogo krajevnih skupnosti. Zanimivo je tudi, da so v Zalcu že sedaj opozorili na smotno in načrtno urejevanje kraja za to priložnost. Res je sicer, da bo občinski praznik žalske občine v občinskem središču šele čez dve leti, vendar gre za ureditve nekaterih problemov, ki zahtevajo več časa, tako da je načrtnost tembolj umestna. Veliko so govorili tudi o problemih šolstva, saj je znano, da imajo prav v Zalcu na tem področju največ objektivnih težav. V določeni meri grozi na osnovni šoli celo tretja izmena.

Hkrati so se domenili, da bodo vse predloge občanov podrobno proučili, kajti na krajevnih konferencah je bilo zelo mnogo izredno koristnih predlogov, ki jih ne kaže prezreti.

Ko so analizirali dosedanje razprave o predosnutku nove ustave,

so ugotovili, da je v žalski občini sodelovalo v teh razpravah preko 8 tisoč prebivalcev. Razprave pa so bile na 121. krajih, in sicer v 13 krajih več kot so prvotno predvidevali. Sedaj so razprave o zvezi ustavi v glavnem že zaključene, po vseh kolektivih in v vaseh pa obravnavajo občinski statuti.

Šolarji se pripravljajo

Za otroke so novoletni prazniki prav gotovo najbolj mikavni. Dedek Mraz, darila in prireditve. No, na te v žalski občini niso pozabili. V vseh šolah pripravljajo svoje prireditve, otroke pa bodo obdarili tudi v kolektivih v žalski občini. Zlasti pozorni so do teh vprašanj v tekstilni industriji, kjer je zaposlenih veliko žena in tudi mamic. Ob tem, pravijo, je bila izredno dobrodošla akcija trgovskega podjetja Merx, ki je pripravil lične otroške zavojčke z različnimi dobrotami. Ba-

Sodiijo, da bo občinska konferenca SZDL 10. januarja. Priprave zanj so živahne, izdelali so potrebne analize, ki bodo prav gotovo trdna osnova za plodovito obravnavo vse perečih in bistvenih problemov v občini.

m.

Ali tudi štirinajsta
plača

V žalski občini je bilo v zadnjem obdobju precej razpravljano o nagrajevanju v prosvetnih ustanovah. Namenoma ali nenamenoma — vseeno kako — vrnilo se je v pravilnik, da tehnično in administrativno osebje ni vključeno v sistem delitve osebnih dohodkov, temveč imajo še fiksne plače. No, tako pravijo, zadevo bodo popravili, saj ne gre podcenjevati drugih delovnih mest v prosvetnih ustanovah. Istočasno pa tudi ne kaže grajati prosvetne kadre, ki so se trudili pri izdelavi pravilnikov o delitvi dohodkov, saj je znano, da na tem področju nimajo izkušenj. Istočasno pa so prosvetarji voljni zadevo takoj popraviti.

Hkrati je bilo tudi veliko uganjanj in razpravljanj o »trinajsti plači«. Odlok zveznega izvršnega sveta je pač prav gotovo vzbudil mnoga tiha upanja. Toda pogledmo si kako je ta zadeva urejena v žalski občini. In, ali res obstaja možnost za izplačilo »trinajste plače« — pravzaprav bi morali reči štirinajste.

V žalski občini so ob urejevanju osebnih dohodkov prosvetnih uslužbenecv rešili zadevo tako, da so upoštevali vso lanskoletno maso izplačil za osebne dohodke. Tu je všteta tudi lanskolet-

na »trinajsta plača«. To maso se potem povečali za 17 odstotkov. S tem so dobili maso osebnih dohodkov za letošnje leto. Iz tega lahko takoj razberemo, da je v letošnji masi osebnih dohodkov za prosvetne delavce že vračunana »trinajsta plača«, če je smemo tako imenovati, in sicer celo povečana za 17 odstotkov. Le da so si jo kolektivni prosvetnih ustanov razdelili tekoma leta. Zaradi tega je zahteva po še eni trinajsti plači dejansko zahteva za štirinajsto plačo in je že s tega stališča neumnost. Istočasno pa velja pripomniti, da v ustreznem obsegu skladu tudi ni sredstev za dopolnilne osebne dohodke.

Vendar je ob koncu potrebno pripomniti, da so prosvetni delavci v žalski občini v glavnem razumeli to in si zadevo pravilno tolmachi. So pa še posamezniki, ki tega še niso dojeli. Nekateri vprašanje novoletne dodatne plače povezujejo tudi z internimi slabostmi pri razdeljevanju osebnih dohodkov v kolektivu. Gotovo pa je to najneumestnejše.

ŽALČANI SE ČUDIJO

Žalčani se sicer marsikdo čudijo. So pa reči, katerim se upravičeno čudijo. Mednje vsekakor sodijo cene abonmentskim obrokom in primerjava le-teh z drugimi kraji v občini.

Tako je na primer v Zalcu potrebno izdati sleherni dan za abonmentsko kosilo 180 dinarjev. Istočasno pa je cena abonmentske prehrane drugod znatno nižja. Še bolj pa jih čudi dejstvo, da obstajajo znatne razlike tudi na območju občine. Po navadi se namreč ljudje ne razburjajo preveč, če opazijo nižje cene v oddaljenih krajih. Bolj jih boli, če so te razlike v sosednem kraju občutne. Tak pa je primer v Zalcu.

Kajti na Vranskem v hotelu Slovan stane abonmentsko kosilo samo 120 dinarjev. Gre torej za znatno razliko. Za 60 dinarjev dnevno — ali domala dva tisočaka več vsak mesec, in sicer samo za kosila.

Ljudje ugižajo — zanima jih predvsem zakaj in kako, kajti pogoji obratovanja so podobni. Največ Žalčanov meni, da je pač v žalskih obratih preveč režijskih stroškov in da morda tudi organizacija dela ni najboljša. Toda bomo dimo pravični — to so samo uganjanja. Vsekakor pa je upravičeno tisto menje (veliko ljudi se za to zavzema), da bi kazalo napraviti podrobno analizo o poslovanju žalskih obratov in primerjati posamezne postavke za stroške in podobno. Zadeva bi namreč ne bila čudna, če bi žalski gostinski kolektivi bili med onimi z visokimi osebnimi dohodki. A je prav nasprotno. Torej obstajajo dve slabosti. Prizadeti so abonenti, prizadeti pa so tudi gostinski delavci.

Ko smo povpraševali na Vranskem, kako so uspešni, smo zvedeli, da je odločilna predvsem organizacija dela in skrb za zmanjševanje stroškov. Ali ni morda tudi v Zalcu prav tu prvi vzrok za nastalo situacijo in povod za negodovanje?

Zadeva je še toliko bolj čudna, ker v Zalcu obstajajo zaenkrat prav gotovo boljši pogoji za bolj

rentabilno poslovanje gostinskih podjetij. Zalec je večji kraj, občinsko središče in tu je tudi okrajno sodišče. Sem prihajajo ljudje iz vse občine — medtem ko tega na Vranskem ni. Le avtobus jim nekoliko pomaga. To in turizem pa je tudi vse.

1.

LEPI USPEHI

Krvodajalstvo se je v žalski občini izredno lepo razmahnilo. Vsa leta doslej so imeli po tri akcije letno. Redno pa uvajajo nova stalna odzvezna mesta, ker se zavzema, da je kri bolničarjem in zlasti oddelkom za poškodbe izredno potrebna. Mnogokrat kri oddajo o življenju in smrti. Pred dnevi so bili pohvaljeni, sami pa pravijo, da imajo pri svojih akcijah največjo pomoč od občinskega sindikalnega sveta.



Predstavniki okrajnega odbora RK tovariš Miro Cujnik govori na njihovem obnem zboru.

Nujna potreba

V žalski občini obstaja na področju zdravstva še precej nerešenih problemov. Vsekakor pa je najaktualnejše vprašanje gradnje novega zdravstvenega doma v občinskem središču. Ta problem je aktualen že več let, a ga v Zalcu niso mogli doslej rešiti predvsem zaradi pomanjkanja sredstev za gradnjo.

Da je novogradnja potrebna, ni treba dokazovati, saj je zdravstveni dom redno eden od perečih problemov na zborih volivcev in na vseh krajevnih konferencah.

VELIK PORAST STALEŽA
ŽIVINE

V žalski občini so zabeležili v zadnjem obdobju znatno povečanje živinskega fonda. S pravilno odkupno politiko so dvignili število goveje živine od 400 glav na 1800 glav, kar je prav gotovo izreden uspeh. Še pomembnejši pa je spričo ugotovitev, da stalež goveje živine v nekaterih predelih celjskega okraja upada.

Razen na kmetijskem kombinatu so znatne uspehe dosegli tudi posamezni poslovniki okoliški kmetijske zadruge Savinjska dolina. Tako je v lanskem letu najlepše uspehe zabeležil poslovni okoliš v Sempetru.

Sedanji prostori ne ustrezajo, v njih pa tudi ni moč organizirati vseh potrebnih preventivnih in kurativnih služb. Stanje je postalo še bolj nevzdržno po uvedbi kmečkega zavarovanja, saj se je število aktivnih zavarovancev povečalo. Slabosti se kot rezultat sedanjega stanja odražajo na vseh področjih dela zavoda. In nimalokrat se pripeti, da ljudje, ki s težavami niso seznanjeni, krivijo to osebje zdravstvenega doma.

Zaradi tega so o tem vprašanju na krajevni konferenci v Zalcu živahno razpravljali. Spričo težavnih proračunskih pogojev in dejstva, da bi izgledov, da bi zadevo rešili drugače, so se Žalčani odločili, da bodo uvedli krajevni samoprisepek za gradnjo novega zdravstvenega doma. Iz dosedanjih izkušenj namreč vedo, da se s smotno porabo sredstev iz samoprisepka da mnogo narediti. Tako so namreč gradili v Zalcu v preteklem obdobju razne komunalne naprave in podobno.

Vendar sredstva samoprisepka ne bodo zadostovala. Zato bo potrebno angažirati še druge vire, tako da bi občinsko središče v Savinjski dolini le dobilo sodobno zdravstveno ustanovo.

m.

ČRNI MOŽJE V KURJI VASI

Tokrat ne gre za humoresko, nič šale ni vmes, čeravno naziv Kurja vas navadno uporabljamo v sestavkih, ki imajo šalivo obeležje. Iznad Zabukovce namreč zares obstaja Kurja vas, in sicer gre za pomemben zaselek. Saj so tod z načrtnimi raziskavami zabukovski rudarji našli novo ležišče premoga, ki po kvaliteti prekaša vsa pričakovanja.

Tako so v Kurji vasi že zgradili vpadni rov, sedaj pa urejujejo notranje komunikacijske rove. V začetku so imeli namen tu odpreti celo odprti kop. Vrhunjski plast premoga je namreč mestoma le okoli 20 metrov izpod zemeljske površine. No, na koncu so se le odločili za klasično obliko eksploatacije tega ležišča, kajti podrobne analize so pokazale, da bodo tako dosegli ugodnejše rezultate. Plast premoga je namreč močno

zveržena — mestoma pa je premočno celo na površini. Temu rudarji strokovno pravijo »izdanek«. Žal izdanek ni veliko, sicer bi se gotovo odločili za dnevni kop.

Ko smo jih povpraševali o njihovi novi jami, so nam zadovoljno povedali, da so tudi sami presenečeni nad najdiščem. Kajti za njihove pogoje je tu sloj premoga izredno debel, in sicer okoli 7 metrov. Od tega pa kar polovica krovine, ki daje najbolj kvaliteten premog. Tudi ta sloj je tektonsko porušen, kar je karakteristično za vse jame v tem predelu, a je vendar konstantnejši od ostalih ležišč, ki jih trenutno uporabljajo. Sodiijo, da je v Kurji vasi premoga za okoli 10 do 12 let. Razen tega, da je kakovost premoga iz nove jame izredno kvalitetna, pa je tudi asortiman ugodnejši,

saj je preko 50 odstotkov grobe vrste, za katere na trgu dosežejo ugodne cene.

Ob tej priložnosti smo jih povprašali še o pogojih poslovanja rudnika. Povedali so nam, da rudnik trenutno ne preživlja kritičnega obdobja. Z organizacijskimi spremembami, skrbijo za čim polnejšo štednjo in povečevanjem učinka so v zadnjem obdobju zabeležili rekordne rezultate. Učinek so dvignili kar za okoli 30 odstotkov — istočasno pa so imeli tudi finančno izredno ugodne rezultate. S tem so lahko odpravili zelo pereče vprašanje nagrajevanja zaposlenih. S temi uspehi so namreč povprečje osebnih dohodkov lahko dvignili na 30 tisoč dinarjev, s čemer so se približali vsaj delno ostalim premogovnikom.



Knjiga je najboljši tovariš vsakogar. Prav posebej pa več kot čudovita vodnica in neprecenljiv zaklad mladim bralcem, ki so vse bolj nestrpni v pridobivanju znanja. Časovni prostor razvoja - vsa preteklost je skrita v knjigah in še toliko drugega, lepega.

Mladi se zvesto zbirajo v čitalnicah, v šolskih knjižnicah, ob okusnih izložbah naših založniških hiš in prav v teh dneh, ko se bliža novoletno obdarovanje, ne bi bilo napak, če bi starši imeli dovolj posluha za te zdrave želje.

Šoštanjski kulturni molk sovpa da resda v prehodno obdobje iskanja novih oblik dela, vendar pa zaradi prehude skrajnosti ne smemo trditi, da so vzroki le v tem. Tudi drugod je občuten upad množičnosti, vendar dejavnost ne zamira. O vzrokih, ki so v Šoštanju dali svoj pečat, nam je pripovedoval dolgoletni igralec in član upravnega odbora šoštanske Svobode tovariš Lah.

Vzrokov ni malo. Skušal bom izpeljati misel, kajti kljub svojim skorajda 70 letom še vedno želim, da bi znova igral. Od rane mladosti sem vezan na ljubiteljsko delo in še danes ne zmorem brez njega. Postal je moj sestavni del. Ena naših bistvenih napak je bila, da nismo pravočasno skrbeli za pomladitev vrst. In ko je naša ožka skupina dosegla svoj vrh, smo se začeli počasi razhajati. 1959. leto je bila nekakšna prelomnica. V naš dom se je preselil Kino »Kajuh«. Nekaj dobrih

PREBUJANJE

PO DOLGIH TREH LETIH SE V ŠOŠTANJU ZNOVA PREBUJA KULTURNO-PROSVETNA DEJAVNOST. BILANCA ZADNJIH SEZON JE NARAVNOST PORAZNA: LETNO OKROG 10 PRIREDITEV — PROSLAV IN GOSTOVANJ. DRUŠTVO SVOBODA JE OBSTAJALO ZGOLJ FORMALNO IN PRAV NA ZADNJI KONFERENCI SOCIALISTIČNE ZVEZE SO SPREJELI V DELOVNI PROGRAM PONOVO OŽIVITEV NEKOČ TAKO BOGATE KULTURNE TRADICIJE ŠOŠTANJA.

LIK in Galanterija so sami začeli z manjšimi igrami. Manjka torej nekoga, ki bi jih spojil v eno družino in dve do tri premiere bi bile možne v sezoni. To pa bi vzpodbudilo tudi ostale.

Ob sprejetju novih vzpodbud za prebuditev kulturno-prosvetne dejavnosti bo pač treba rešiti najosnovnejša vprašanja, da bomo v lastnem domu dobili vsaj en prostor. Prav tako pa bo treba na bližnjem občnem zboru Svobode res temeljito izbrati vodstvo, ki bo čutilo moralno odgovornost ter bo sposobno voditi ter usmerjati.

-ik

Dogodek v Velenju

Sodobnejši program

Med povabljenimi gosti revije v Velenju sta bila tudi naša znana glasbena ustvarjalca tovariši Blaž Arnič in Radovan Gobec. Kot domačina smo ju pobarali za mnenje o reviji rudarskih pevskih zborov in jima zastavili nekaj vprašanj.

● Ali je koristno združevanje sorodnih pevskih zborov?

● Pomen revije ali združevanja sorodnih pevskih zborov je velikega pomena za slovensko delavsko kulturo. Takšna združevanja povzročajo tekmovalni duh in nujno da dvig kvalitete. Jasno je, da bi vsakršna »revija zaradi revije« bila zgrešena, kajti imeti mora vedno globlji cilj. Ta pa je bil danes dosežen, kajti občutili smo, da je sleherni pevski zbor nekaj zasledoval. In prav v primerjavi z lanskoletno revijo v Trbovljah lahko ocenimo, da je letos večja udeležba, večja množičnost posameznih zborov in prav tako boljša kvaliteta. Žal ta ocena ne more držati za izbor predvajanih pesmi.

● Omenili ste programsko politiko. V čem vidite hlbo pri izbiri za noćojšnji večer?

● Hlba je predvsem v hudo neenotnem in zastarelem programu.

mu. To, kar smo danes slišali, je tipičen železni repertoar. In pri tem naši pevovodje doslej niso storili dovolj, da bi posegli po sodobnejših stvarih. Oklepanje standardne repertoarne forme postaja hudo nevarno in možno je, da je tudi v tem določen vzrok za splošna nazadovanja in upadanja amaterskega pevskega življenja.

● Kako ocenjujete težnjo po formiranju oktetov in sekstetov?

● To ni preveč zdravo in neredko je, da ravno te oblike privedejo do stagnacije naših zborov. Smisel širjenja pevske kulture je v množičnosti, nikakor pa ne v drobljenju sil in zaprtosti vase. Tudi če drugače pogledamo, je jasno, da le množičnost lahko reprezentira. Predvsem pa si moramo biti na jasnem, da delavska kultura ne bo posegala po komorni glasbi.

kl.

Tako - če ne drugače

Zaradi dokaj čudnega odnosa filmskih reproduktivcev do domačega filma in predvsem do kratkega domačega filma je bilo že nujno, da so odločbe v uradnem listu FLRJ z dne 21. novembra 1962 zaščitile domači film. Tako bodo v bodoče morala podjetja za predvajanje filmov uvrstiti v spored v prihodnjem letu najmanj 15 odstotkov domačih in tujih filmov od skupnega števila predvajanih domačih in tujih filmov v prejšnjem letu. Še poslednjeje pa je to določeno v okviru števila predstav, saj bodo morala kino podjetja kar 20

odstotkov vseh predstav nameniti domačemu filmu.

Posebno skrb pa določba posveča domačim kratkim filmom in filmskim novicam. Doslej je za kratki film bil vselej izgovor, češ, da je predlog in podobno. Odslej pa bo vsaka posamezna kino dvorana morala v svojem rednem programu predvajati le-te.

Vsi ljubitelji filma že dobro poznajo vrednost domačega filma, posebej kratkega, ki je dosegel solidno umetniško raven in nečisto mednarodnih priznanj, žal pa tega predvajalci sami niso spoznali.

-ik

Sprehod po likovnem salonu

LIKOVNI SALON V CELJU NAM JE V OTVORITVENI RAZSTAVI NUDIL NA OGLED DELA SODOBNIH SLOVENSKEH GRAFIKOV. DOŽIVETJE RAZSTAVE SO DELA FRANCETA MIHELICA. DOVRŠENO CELOTO PA IZPOLNjujejo NAJBOLJŠA DELA PRIZNANIH LIKOVNIH VETERANOV: JAKCA, DEBENJAKA, PREGLJA, BERNIKA, MAKUCA, ZELENKA IN POGAČARJA.

Tema razstave je domiselno izbrana, aktualna in presenetljivo efektivna; prav tako razporejenost del.

Najprej se srečamo z dvema barvnima jedkanicama. Janeza Bernika, ki si je izbral izredno zahtevno motiviko. V obeh delih čuti nenehni spopad ustvarjalca z dinamično sproščeno materijo,

kar v gledalcu vzbuja potencirano napetost. Nič manjši pa ni efekt Makucovega »Petelina« (barvna jedkanica in akvatinta), s katerim je na ljubljanskem bienalu dosegel lep uspeh.

Najvidnejši partizanski slikar in grafik France Mihelič s svojimi jedkanicami neopazno prisili gledalca, da se podvrže njegovim im-

presiji. S prav posebno močjo vpliva mistična jedkanica »Kresna noč«.

Grafični listi Božidarja Jakca pa so živahen intermezzo. Prisotnost romantične emocije v njegovih dveh rožnatih odtisih oblaži napetost, ki te tako siloma zadene ob Bernikovih jedkanicah.

Močno imaginacijo vtisnejo dela Rika Debenjaka in posebno Marjana Preglja v njegovem odličnem delu »Dvojica«.

Zelenkova stvaritev »Po zabavi« je mojstrsko izdelana. V njej vidiš sebe. Zdi se ti, da te je umetnik upodobil včeraj ali predvčerajšnjim. V grafičnem listu »Gradja« pa čudovito upodablja hrepenenje. Mali, drobni deček teka med visokimi zgradbami z zmagaj, ki plove vse višje.

Ob tej prvi razstavi lahko pričakujemo, da bo likovno življenje v Celju zaživelo in doseglo tisto raven, ki jo ima likovna umetnost v drugih jugoslovanskih mestih.

Pavel Bežan-Largo

Izvažanje tehničnih uslug

Marsikatera producerska filmska hiša iz inozemstva je že koristila tehnične usluge naših filmskih — tehničnih baz. Doslej največjo ponudbo je za pred nedavnim iskala ameriška PARLAMENT INTERNATIONAL INC. od Filmservisa. Ponudila je pogodbo za tehnične usluge pri snemanju 5 do 8 filmov. Vrednost uslug bi dosegla približno milijon dolarjev. Vsekakor lepa vsota, ki je ni zametavati. Kot smo zvedeli, je ameriški producent že poslal Filmservisu tri scenarije. Po naslovih sodeč (najbrž ne bo preveč navzkrižno) bodo to prav krvave kriminalke: »Zvezdo so ubili«, »Grenak umor« in »Nedolžno srce«.

Profesor Zoran Vudler

Dora Plestenjak

Ob velikem kulturnem dogodku v Velenju — reviji rudarskih pevskih zborov — so v avli delavskega kluba otvorili razstavo mila-

Njena dela so prežeta z naravnost veliko, močno ljubeznijo do narave. Tam osamljen bor v spletu kraških skal, tu Škofja Loka s svojo mehko tipičnostjo, tam Ljubljana in še. V oblikovnem podajanju se strogo drži realizma, kar pa nikakor ni slučaj za bogato barvno skalo in prefinjenost barvnih prehodov.

Sprčo poplave modernističnih hotenj v likovnem življenju ki čisto presenečajo bolj z obrtniško domiselnostjo kot vsebinsko umetniško poglobljenostjo, predstavlja razstava Dore Plestenjakove čudno odstopanje. In prav v tem nevsiplivem vezanju na vsakdanji motiv lahko najdemo svojstven odgovor. V času neizogibne pojave vprašanja eksistence človeka in človečanstva, v času, ko nam v najsvetlejših trenutkih kali popolnost sreče skrb jutrišnjega dne, je čopič Plestenjakove umirjen in zaljubljen v rahlo konvencionalno drobno srečo (ki naj bi bila zadovoljstvo) človeka. In morda je prav v tej umirjenosti in v nevsiplivem nasprotovanju proti »strahu« in »skrbri« bistvena vrednost teh del.

K.

razstavlja v Velenju

de, že dokaj znane slovenske slikarke Dore Plestenjak.

V glavnem so razstavljeni dela v tehniki gvaša in akvarela. Domačnost izbire motivov, čudovita dojemljivost kompozicije in umirjenosti, ki diha z del, vplivajo naravnost osvežujoče. Nehote se ti porodi vtis, da začuda ne pripada nikakršnim izumom. To je vsekakor izjema. Jasnost, čistost in dovršenost toplih in hladnih barvnih ploskev, s katerimi nas popelje do priljubljenih, morda že idilično pojmovanih, motivov — slovenskih krajev daje — ne da bi vedel — slutnjo, da je umetnik — ženska.



Profesorica Danica Glinšek je zbirala slovenske srednješolce, da jih je utrjevala v slovenskem jeziku in književnosti. Prirejali smo roditeljske sestanke.

Kako živo je bilo delo z našo mladino, ki se je pripravljala na povratek v domovino! Po skoraj štirih letih ločitve od nje je poznala le iz medlega spomina ali pa sploh ne. Zato je hotela o njej izvedeti čim več dobrega in lepega. Z ljubeznijo se je oklepala svojega jezika.

NOVJ, imenovana zdaj Jugoslovanska ljudska armada, je v zgodnji pomladi 1945 pričela z veliko ofenzivo in se je nezadržno bližala severozahodnim krajem domovine. V začetku aprila je bila osvobodjena Murska Sobotna in tjakaj je iz Beograda odšla skupina Slovencev organizirat novo ureditev.

Rdeča armada je zavzela Dunaj, borila se je v Berlinu. Prodirali so Angloameričani. Musolini in Hitler sta bila mrtva. Končno je Nemčija kapitulirala. Beograd je tiste dni, mogočno kakor še nikoli, slavil praznik dela — Prvi maj. Tedaj sem na Terazijah prvič videl maršala Tita, ki je s tribune odzdravljaj brezkonznemu, svetlemu sprevedu. Hkrati je Beograd slavil zmago nad fašističnim okupatorjem, zmago revolucije jugoslovanskih narodov. Zaključevala se je najstrašnejša svetovna vojna in svobodna Jugoslavija je stala pred vsem svetom z jasnim obrazom in vso častjo, potem ko je za veliko stvar dala največje žrtve.

V začetku junija je naša slovenska organizacija v Beogradu prejela iz Ljubljane poziv, naj me čimprej odpravi v Celje, kjer me pri Okrožnem odboru OF čaka dekret za šolskega nadzornika. Prišel sem se poslavljati.

Ob slovesu v šoli mi je ljubeznivo učiteljstvo izreklo lepe želje, otroci pa so priredili pravcato akademijo z deklamacijami, petjem in baletom, kar je vse posnel fotograf. Na poslovilni obisk me je povabila moja nekdanja učenka in Preboldu Mica Slander, ki se je v Beogradu zdravila, ranjena med nemško ofenzivo v Gornji Sa-

vinjski dolini. Pri njej sem spoznal Miho Marinka. Obilo me je založila s cigaretami za na pot.

Naš transport v domovino je bil med zgodnejšimi. Na dveh kamionih nas je bilo 76 Slovencev, veidel Tržičanov, ki so se vračali v svoj stari kraj. Odpeljali smo se izpred zgradbe, kjer je imelo svoj sedež Društvo »France Rozman«. Množica rojakov nam nam je pozelela srečno svidenje z domovino, mi njim pa, da nam že skoro slede.

V Sremsu smo potovali skozi prazne, deloma porušene vasi, kjer je neobdelana polja pokrivala še lanska koruzovina. Srečavali smo bolgarsko vojsko, ki se je vračala z zahoda z vozili, polnimi različne robe. Ponekod so nam delale špalir kolone Nemcev — vojnih ujetnikov, druge spet smo jih videli popravljati podrtostove. Iz zemlje so zevali okopi, ob cestah so ležali razbiti tanki in avtomobili. Hudo poškodovan je bil Osijek. Z nami se je vozil seljak iz Smederevske Palanke, namenjen v okolico Siska iskat grob svojega padlega sina.

Izstopili smo v Podravski Slatini, kajti tu dalje je bila železniška proga že zasilno urejena. Prenočili smo na podu nekega skladišča in v jutru z vlakom nadaljevali pot.

V Bjelovaru smo se pridružili tovornemu vlakcu, ki je vozil slovenske pregnance s Hrvaškega. Med temi je bilo dosti znancev, tako Godnikovi iz Celja in Bučkovevi iz Prebolda. Veselo smo se objemali in poljubljali. Na njihovih vagonih, okrašenih z zelenjem in zastavicami, smo brali premnoge vzpodbudne parole. Udobno smo potovali, s seboj so šli tudi zaloge živin in še celo kakšno prasce.

V Zagrebu so nam v barakah Rdečega križa ujetniki Nemci servirali čaj s pecivom. Bilo je to 10. junija 1945 — točno na isti dan pred štirimi leti so nas med potjo v Srbijo tukaj obdajali, bajoneti njihove soldateske. Sotlo smo prestopili ob zori naslednjega jutra. V Dobovi so nas pozdravljali transparenti. Tu okoli je bilo dosti ruševin in minskih polj. Pri Krškem so iz Save štrleli avtomobili. Pred Sevnico so ležali kupi plinskih mask, bomb, čelad in bodeče žice. Ujetnik Nemec je nad šolskimi vrati v Loki barval nov slovenski napis »Sola«.

Se pred poldnem smo izstopili — tu je bil spet celjski kolodvor! Resnično spet Celje! Koliko smo o njem sanjali in si ga želeli! Včasih se nam je zdelo že nedosegljivo daleč in vendar je bilo zdaj tu in bili smo v njem! Postregli so nam pod zastavico Rdečega križa na peronu — bili so naši znanci.

Od veselja je nemela moja mati, ko nas je stiskala v objem. Koliko je bila v skrbeh za nas! Menil sem, da bo vprašala po

svojem vnuku, ki se ni vrnil z nami, a tega ni storila. Nas tri je vodila v sobo in tu pokazala na brzostrelko, ki je ležala na mizi

»Francje je tukaj! Samo po opravi je odšel v mesto...«

Nismo imeli pojma, da se je sin že pred nami vrnil. Komaj oa smo posedli, ko je že vstopil visok, nasmejan, z zlato medaljo na bluzi. Spet smo se objemali.

Njegova srbska brigada je v bojih prehodila svojo pot iz Srbije preko Zagreba in Poljčan do Lipnice v Avstriji. Od tam je zdaj službeno prispel v Celje za nekaj ur. Ostal nam je torej živ in zdrav! Gotovost o tem mi je bila v tolikšno veselje, da me ni prav nič zabolel pogled na moj zapuščen, izropani stari dom.

Srečno sem se našel z bratom in njegovimi, s sorodniki v Preboldu in nekaterimi zvestimi prijatelji, zabolele pa so me nove vesti o marsikateri žrtvi.

Celje je bilo še polno razbitin po bombardiranju in po neredu, ki ga je zapustila sovražna okupacija. In nekako prazno je bilo — mnogi Celjani se še niso vrnil iz vojske, iz preganstva in taborišč, toda čas je klical k novemu delu, h graditvi boljšega življenja. In tu so bile v boju prekaljene mlade sile, ki bodo tudi v miru zmogale velikih dejanj.

Se in še so se vračali Slovenci, pregnani v Srbijo in Hrvaško. Prihajali so posamezno in v skupinah, nekateri tudi zelo pozno, ker jih je pri bratih zadržalo delo.

Glavni del čuprijskih družin se je vračal v dne 8. do 11. julija. Pred odhodom se je njihova delegacija poslovila pri predsedniku občinskega NO tov. Marjanoviču. Ta se je Slovincem zahvalil za zvesto sodelovanje med vojno in po osvoboditvi ter jim želel vso srečo. Te njegove besede so tedaj po mestu razglašali tudi zvočniki.

Bili smo doma. Bili smo na tisti zemlji, do katere nam je tuji bes pred štirimi leti odrekel vsako pravico. Vrnili smo se po zmagi, ki bi brez nje in brez žrtve zanj ne bili več videli domovine. In da smo uro vrnitve dočakali, za to smo hvaležni bratskemu srbskemu narodu, ki nam je v dne naše največje stiske odprl vrata svojega lastnega doma.

Hvala ti, zlato srbsko sreč!

KONEC

PRIPOMBA

Pri pisanju razprave sem poleg lastnih spominov in zapiskov uporabil tudi podatke in nekatere slike po knjigi, ki jo so sestavili Boško Zivanović, Damjan Popović in Miodrag Jovanović: »Pomoravlje u narodnoosvobodilačkoj borbi 1941—1945«. Sreski odbor Saveza boraca NOV. Svetozarevo 1961.

Prisrčna hvala!

Za mlade bralce



DA BI BIL ZDRAV

Od »starega« dopisnika naše rubrike smo dobili pismo, ki nas je skoraj užalostilo. Iztek se namreč zdravi v celjski bolnišnici in nam je od tam opisal svoje želje

za novo leto. Pa prepustimo besedo njemu. Tako-le je zapisal:

Tu sem tako sam, sam s svojimi željami in sam s spomini. Obdaja me belina, povsod, kamorkoli se

ozrem, je vse belo, tiho in tesno mi je v duši. Tako sem sam, pa vendar je onkraj mene življenje. Otroci so na cesti, avtomobili drvi po njej in sneg naletava.

Po pločevini pri oknu se sprehajajo golobi. Eden, dva, trije in več; svobodni so, brezskrbni in nezaupljivo gledajo vsakogar, ki bi jih želel pobožati.

Tudi tam so bili golobi. Krožili so okrog cerkvenega stolpa in si niso upali vdreti vanje. Takrat, kadar so bili v moji bližini, sem bil srečen, še več, bil sem svoboden, bil sem zdrav in brez skrbi.

Pod stolpom so se igrali otroci kot vedno. Trg je bil tih, samo ti otroci so ga poživil. Stara, stoletna lipa je šumela kot nekaj. Neke deček je prijel k lipi in se prižl k njej.

Sedaj ležim med belimi rjuhami in mislim o svobodi. Želim, da bi bil v stolpu, da bi opazoval otroke in da bi bil zdrav. Samo to, to edino!

In zdaj tudi nisem več sam, ne, z mano so želje. Rad bi se vrnil na široko ulico, ki je vodila v svobodo, da bi jo videl — deklico, ki je po njej hodila.

Bilo je lepo, ko smo hodili prijatelji po tej dolgi ulici, ki mi zdaj pomeni svobodo. In glej — spet sem z njimi, spet z njimi ganim sneg kot nekoč.

Toda to so samo želje. V resnici še vedno ležim v bolnišnici. Z mano so le spomini in upanje, zato mi je toplo.

Iztok

Zgrešili smo

29. novembra smo krenili na Pohorje. Iz Celja smo se odpeljali ob osmih zjutraj in izstopili v Šmartinu pri Slovenj Gradcu. Od tam smo krenili proti gostilni Plesnik. Okrepčali smo se in hoteli zaviti proti Partizanskemu vrhu. Toda v gostilni so nam povedali, da je pot zaprta in da je več kot meter snega. Kaj pa zdaj, smo se vprašali. Pa pojdimo na Pungart, smo se odločili!

Toda — bolje bi bilo, če bi krenili domov. Pot je bila namreč zelo slabo markirana. Mislim, da so jo zadnjikrat obnovili le enkrat po vojni. Planinsko društvo Slovenj Gradec bi lahko tej poti res posvetilo malo več pozornosti. Pa se čudijo, da je tako malo obiskov. No, toda ostanimo pri našem izletu.

Pri neki kmetiji smo vprašali, kako daleč je še do vrha. Kakšne tri ure, so nam rekli. Šli smo po sveže zorani poti. Srečali smo voznike, ki so s štirimi voli vlekli posekano drevje. To je bilo naše zadnje srečanje z ljudmi. Kmalu nato smo namreč začeli gaziti cel sneg. Nikjer nobene markacije, mene je začelo zebsti in noge sem imel trde kot kamen. Potem me je razburilo še tole: prišli smo do križišča in krenili po spodnji poti. Zgrešili smo. Sonce je zašlo in padel je mrak. Koče pa ni in ni bilo. Zunanje ne moremo ostati, smo si dejali. Ni nam preostalo drugega kot da smo se obrnili in šli po isti poti nazaj. Čez dolgo časa smo prišli do prvih kmetij in prosili smo za prenočišče. Toda tu smo našli le dobro. Pri hiši so imeli kolino in tako smo jih bili tudi mi deležni.

Kljub temu smo se naslednji dan s prvim vlakom odpeljali domov. Letošnjega praznovanja torej ne bom tako hitro pozabil.

Cilka Kladnik,
Voduce št. 9
Gorica pri Slivnici

Sandi Jekl,
Ljubljanska 2
Celje

MOJE KNJIGE

Vse dosedanje novoletne praznike sem lepo preživela. Vsako leto na ta dan nas je obiskal stric in mi prinesel daril. Pravcati dedek Mrz! Vseh daril sem bila zelo vesela, prav posebno pa ob zadnjem praznovanju, ko mi je stric prinesel zbirko lepih slovenskih knjig. Same zgodbe so v njih, pa tudi pesmi, ker stric ve, da rada prepevam. Med vsemi knjigami pa mi je najbolj všeč tista, ki govori o morju. Stric ve, da hrepenim po njem! Zato mi je obljubil, da me prihodnje leto popelje s seboj na morje. Ima namreč svoj avto! Če mi bo torej sreča naklonjena, bom prihodnje leto počitnice preživela še lepše kot sem jih doslej. In to je ena mojih največjih želja za novo leto.

Želja za novo leto

Srečna sem, da smem pisati o letu 1963. Zakaj? Zato, ker sem spet preživela leto in se bo novo

Grenki spomini

Za nami je 29. november. Za ta dan smo se spominjali, v kakšnem položaju je bila ustanovljena nova Jugoslavija. Po pripovedovanju in branju partizanske zgodovine sem si marsikaj zapomnil o partizanih, ki so se zbirali po naših krajih in se tako hrabro borili proti sovražniku.

Tako je bilo tudi na Kozjanskem. Tu so ljudje ustanovili Kozjanski odred. Na Bohorju so partizani utrpeli velike žrtve. Tako je spomin grenak! Otroci so ostali sami, lačni, bosi in matere so jih morale same preživljati. Tako so se ljudem zarezale gube v obraz. Danes pa so ponosni, ko vidijo, kako mladina mirno dorašča. Za dan republike smo obudili spomin na vse tiste, ki so dali življenja za nas in ponosni smo, da smo tudi v našem kraju imeli ljudi, ki so bili tako hrabri in borbeni.

Ivan Potočnik,
Kmetijska šola
Sempeter

Ivanka Deželak,
Planina pri Sevnici



Pri celjskem športnem društvu Olimpu se ne udeležujejo samo starejši boksarji, temveč imajo tudi ti-je pionirji svoj krožek, v katerem se učijo elementov tega borilnega športa. Pravijo, da se ti mladi ljudje tudi z debelimi rokavicami na drobnih pesteh dobro počutijo in da pogumno prenašajo udarce na nosove, ki so kar preveč izpostavljeni.



ZAPOJMO

Radi poje? Seveda. Kadar ste doma od sten kar odmeva vaš glas. Pa je tako tudi v šoli? Hm, tam ne smete peti tako kot bi vi želeli, kajne? Paziti je treba na note, pa na ubranost glasov, na dirigenta, ki vodi vaš pevski zbor in to je včasih vse prej kot prijetno? Pa ni prav tako! V zboru se bomo naučili peti tako kot je prav! In pesem je lepa šele takrat, kadar jo kdo lepo zapoje. Zapijmo!

VAŠA PISMA - VAŠA PISMA

Pa je spet minil mesec. V tem času se je v uredništvu nabralo precej vaših pism. Vmes je tudi kar čeden kupček novletnih čestitk. Vsem dragim mladim prijateljem, ki so nam zaželeli srečno in veselo novo leto — torej prav prisrčna hvala. Pozdrav pa velja vsem vam, tudi tistim, ki se še vedno niste odločili, da nam napišete pismo.

In zdaj k odgovorom. Začnimo s pismom Ivankine Deželak iz Planine pri Sevnici.

Drago uredništvo! Čeprav mojega zadnjega prispevka niste objavili, vam tega nisem zamerila. Nasprotno, odločila sem se, da napišem novo pismo. Pišem vam spis o svojih željah za novo leto in si zelo želim, da bi ga objavili. Ker pa vem, da bodo drugi dopisniki napisali boljše in zanimivejše sestavke, prilagam še pesmico. Tako zdaj pričakujem, da boste morda objavili vsaj enega od mojih prispevkov. Toplo vas pozdravlja Ivankina Deželak, Planina pri Sevnici

Draga Ivanka! No, Tvoj prispevek o novem letu smo objavili, kot vidiš. Prav všeč nam je bil. Še bolj pa smo se razveselili Tvojega ljubeznivega pisma in tudi tega, da nam nisi zamerila, ker Tvojega prejšnjega sestavka nisemo objavili. Veš, toliko pisem se nabere v mesecu dni, da nam je včasih res kar hudo, ker ne vemo, katerega bi izbrali za objavo. Zato smo tembolj veseli, da nas razumeš. Ivanka, lepo te pozdravljamo in — piši nam še.

Draga tetka! Kar presenečen sem bil, ker ste mi tako lepo oprostili tisto moje pisanje. Samo to je bilo nekoliko nerodno, ker ste objavili tudi tisto o moji sestrici. Bila je huda name in šele mamica je morala pravilno razsoditi. Toda ne smete misliti, da se s sestrico ne razumeva. Nasprotno! Prav dobra prijateljica sva. Toda včasih pride do nesporazumov, saj razumete, kajne?

Janko Mastnak,
Podlog 52, Sempeter
v Sav. dolini

Dragi Janko! Spet smo se nasmejali ob Tvojem pismu. Tako prisrčno pišeš, Janko, da nas v resnici zanima, koliko let imaš. Pa nikar ne bodi hud, če si nam o tem že kdaj pisal, pa smo pozabili. Veš, veliko takihle prijetnih mladim mož nam piše, pa se to lahko primeri. No, veseli me, da sta se s sestrico pobotala. Le nikar naj ne bo huda

nate! Povej ji, da jeza škoduje lepoti, pa bo verjetno takoj nasmeš šinil preko njenega obraza. Lepo, lepo pozdravljen!

In zdaj še pismo Cilke Kladnik iz Voduce.

Dragi tovariši iz uredništva! Spet se oglašam. Tokrat samo toliko, da vas lepo pozdravim in vam povem, da bom tudi v prihodnjem letu ostala zvesta bralka Celjskega tednika!

Vaša Cilka

Draga Cilka, kaj naj Ti rečem na tako prijazno obljubo? No, želimo, da bi bila z našim časopisom tudi v prihodnje zadovoljna in da bi ti branje rubrike za mlade bralce prinašalo tudi vnaprej veliko razvedrila. Toplo te pozdravljamo in — piši nam še.

Urednica

Tako, za danes naj bo dovolj. Vsem mladim prijateljem lep pozdrav in na svidenje prihodnjič!

PRIHAJA NOVO LETO

Bliža se novo leto, težko pričakovano praznik vseh nas. Narava se je že pripravila nanj ter se oblekla v prekrasno belo kristalno obleko. Zapadlo je že toliko snega, da se bo dedek Mrz lahko s sanmi pripeljal med nas. Izložbeno okna so na veliko okrašena in našim očem se ponuja vse polno pisanih igrač, slaščic, čokolade in

mного raznobarnih okraskov za novoletno jelko. Otroci z veseljem opazujejo to množico vabljivih reči in ugibamo, kaj vse nam bo prinesel dedek Mrz.

Tudi v šoli se že pripravljamo na praznovanje. V hodniku bomo imeli najbrž skupno proslavo za vse razrede. Na programu imamo recitacije, pesmi in druge zabavne točke. Za tem pa bomo v razredih priredili skupen razredni program; mi bomo praznovali skupaj s sosednim razredom — 4. a.

Po šolskem slavlju nas čaka še okrasitev jelke doma. V mraku bomo prižgali svečke in se odstranili za nekaj minut. Ko se bomo vrnili k jelki, bodo pod njo že stala darila, ki jih bo prinesel dedek Mrz. Ob novoletni jelki bomo nato preživeli še zadnjih nekaj uric tega leta. In nato še topel stisk roke, poljub in — srečno Novo leto!

Vladimir Srdić,
Dobrova 23, Celje

Obiskala nas je zima

Že prišla je zima in prišel je mrz, in novo bo leto in z njim dedek Mrz.

Bo kaj nam prinesel ta ljubljani stric? »Seveda«, hitimo žarečih vsi lic.

Anželca Piki,
Tovarniška 6
Celje

Dragi mladi prijatelji

Verjetno boste zdajle hudi na nas, ker ne boste našli v današnji rubriki razglasitve nagrad za najboljši prispevek o novem letu. No, saj nismo pozabili na obljubo — samo prihodnji teden bo rubrika za mlade bralce ponovno izšla in odločili smo se, da bomo razglasitev nagrad objavili takrat. Prihodnja številka našega časopisa bo namreč posvečena novemu letu in menili smo, da bi ne bilo prav, če bi v njej pozabili na mlade bralce. Pa smo se odločili, da vam bomo posvetili vso stran. Med ostalimi zanimivimi prispevki boste v slavnostni številki našli tudi nagradno križanko, ki jo je posebej za to priložnost sestavil stari znanec naše rubrike Milan Jeršič.

Vsem prav lep pozdrav do prihodnjič!

Uredništvo

Žalost ob smrti debeluha

Eno izmed lepih sobot v novembru smo imeli domači praznik — kolino. Vsi smo se veselili razen matere.

Komu se pač ne bi podedile sline ob misli na sočno pečenko, na krvavice in pečenice, ki se bodo kmalu kadile in krožnika? Toda, ko je očka klal prašiča, je mama navila gramofon tako glasno, da ni slišala kruženja in zadnjih vzdihov prašiča, ki ga je vse leto tako skrbno hranila in spremljala njegov razvoj.

No, sicer pa je mamica zvečer ob prijetnih zvokih in ob obloženi mizi pozabila na bridko izgubo. Veste, pa jo vendar razumem in vem, da se ne bo potolažila prej, preden ne bo imela spet novega pujska.

Janko Mastnak,
Podlog 52,
Sempeter v Sav. dolini

Naša šola

Blizu petrovške postaje naša šola stoji, vanjo vsak dan veliko veselih otrok hiti.

In ko v razred pride vsakogar skrb obide, Bo danes kaj znal — da pozneje ne bo žaloval.

Kmalu bo tu tisti čas, ko bomo dobili izkaz, kako zelo nam bo hudo, če vmes slaba ocena bo.

Gustek Pfeifer,
5. r. os. šole
Petrovce pri Celju

Prve smučarske tekme

Prve tekme smučarskega aktivnega pionirjev šole iz Belih vod so že za nami. Pripravili smo jih osmega decembra in smo tekmovali v dveh skupinah — drugi in četrti razredi skupaj ter peti in osmi skupaj. Proga za prvo skupino je bila kratka in so vozili po ševen smuk. V nasprotju s tem pa je bila proga za drugo skupino precej zahtevna. Dolga je bila 650 metrov in je imela 19 vrat za veleslalom in 3 vratca za smuk.

In kdo je zasedel prvo mesto? Med fanti je bil to Franc Golčnik, med dekleti pa Štefka Kotnik. Najboljši tekmovalci so dobili tudi nagrade in diplome.

Anica Golčnik,
7. razred osnovne šole,
Bele vode nad Šoštanjem

»Plesočil osliček«

V torek smo si v Zrečah ogledali igrice »Plesočil osliček«, ki nam jo je uprizorilo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja.

Reven popotnik Pepe se je vračal iz Teksasa. Toda ni bil sam, s seboj je vodil na povodcu čudežnega oslička Pavlička. Od dolge in naporne poti je bil izmučen, zato je sladko zaspal v viseči mreži. Medtem pa sta prišla Amaleja in Azaleja. S petjem sta privabili Pavlička, da je zaplesal. Sklenili sta, da mu nabe-

reta banan. Komaj so odšli, sta priložila lopova Širki Plirki in Plompi Stampi. Zelodec jima je krulil in zapovedoval, da ukradeta Pepeta. Bila pa sta bojazljiva. Ko sta se vrnili Amaleja in Azaleja z osličkom, so skupaj zaplesali ples. Kavbojema lopovoma pa je pogled uhalj k osličku. Misel, da ga ukradeta, jima je vse bolj rojila po glavi. Med Pepetovim in osličkovim obehom sta misli uresničila. Na osličkovo mesto je sedel Širki, ki

se mu je nagal, da ga je opicarovnica začarala za deset let. Pepe je zašil osličkov glas. No, nato je še zaplet, ki ga rajši ne povem. Konec je tak, da sta se Pepi in osliček spet našla, Širki in Stampi sta se poboljšala, vsi pa so zaplesali.

Mislim, da bi si igrice lahko ogledalo čim več mladih ljubiteljev gledališča. Pa tudi starejši se bodo ob prijetnem dopajanju na odru razvedrili. Franc Gorenjak, 5. a. r. Zreče

Plenum okrajnega komiteja LMS

Mladina želi pomagati

Pretekli teden se je sestal okrajni komitej Ljudske mladine Celje, da bi razpravljali o mladinskih delovnih brigadah in da bi izvolili novo začasno vodstvo za povečani celjski okraj. Ko so govorili o uspehih letošnjih mladinskih delovnih akcijah, so povedali, da so najboljše rezultate dosegli brigadirji in brigadirke, ki so se udeležili gradnje avtoceste »Bratstva in enotnosti«. Iz celjskega okraja so bile letos na avtocesti tri brigade: brigada Dušana Finžgarja, ki je bila enkrat posebej pohvaljena, dvakrat udarna, dobila pa je tudi srebrno plaketo ob tekmovalnosti v počastitev dvajsete obletnice mladinskih delovnih brigad, nato brigada Borisa Kidriča z dvema posebnimi pohvalama — dvakrat so bili tudi udarni — in

z zlato plaketo v počastitev tekmovalnosti, ter nazadnje še brigada Karla Destovnika-Kajuha, ki je poleg vseh teh priznanj po oceni okrajnega komiteja tudi ena najboljših brigad zadnjih let. Vse brigade je odlikoval tudi tovariš Tito in to z zlatim in srebrnim vencem.

Mladina celjskega okraja je že nekajkrat želela začeti veliko prostovoljno delovno akcijo v okrajnem merilu. Tudi za prihodnje leto so povedali to željo. Se več, celo predlagali so nekaj objektov, kjer bi lahko mladinske delovne brigade uspešno delale. Med njimi so: cesta proti Rogški Slatini ali Logarski dolini, cesta proti Vidmu Krškem, rekreacijski center v Gornjem gradu itd.

-ca

Kaznovani uslužbenci Volne

Tričlanski senat Okrožnega sodišča je v tork zavlačil obravnavo in izrekel sodbe prvi skupini 7 trgovskih uslužbencev trgovskega podjetja z manufakture »VOLNA« Celje — sedaj MODA, zaradi kaznivih dejanj goljufije, ponarejanja uradnih listin, zlorab službenega položaja in podkupnin, ki so jih le-ti izvršili zadnja štiri leta. Vsi so kazniva dejanja priznali. Tudi torkrat gre za podobne negativne pojave, kot v Ljudskem magazinu, kjer je bilo letos kaznovanih večje število uslužbencev.

Največ kaznivih dejanj sta storila Edi Slatinec in Viktorija Lednik in si s tem na neupravičen način pridobila premoženjsko korist v skupnem znesku 833.000 dinarjev. Prvega je Okrožno sodišče v Celju obsodilo za vrsto kaznivih dejanj na 3 leta strogega zaporja in plačilo 348.000 dinarjev, drugoobtoženo pa na 4 leta strogega zaporja in plačilo 485.000 na nepošten način pridobljenih dinarjev. E. Slatinec je sodišče oprostilo tiste točke obtožbe, kjer je govorila o obtožbi goljufije na račun potrošnikov. Oba po prestani kazni daljšo dobo ne bosta

smela opravljati poklica, zvezana s samostojnim razpolaganjem z družbenim premoženjem. Ostale obtožbenke: Pavlo Verdev, Boženo Kovač, Eno Kores in Gabrielo Hribnik — je sodišče obsodilo na kazni od 3 do 10 mesecev zaporja, pogojno za dobo od 1 do 3 let, če ne bodo v tem času storile podobnih kaznivih dejanj. Štefanija Zupanc je bila kaznovana s 6 meseci zaporja, katero je že prestala. Razen tega bodo morale omenjene obtožbenke povrniti denar, ki so si ga na nepošten način pridobile, in sicer v skupnem znesku 264.000 dinarjev. V obsodbi za S. Zupanc in P. Verdev tudi stoji, da ne bosta smeli 2 oziroma 1 leto opravljati poklica zvezanega z odgovornostjo materialnega razpolaganja.

Tudi pri »VOLNI« so bili med kaznivimi dejanji, ki jih je zagrešila večina iz te skupine, primeri goljufij na račun potrošnikov. Posamezne obtožbenke so namreč prodajale kupcem blago dražje kot je bila določena cena. Ta, kot tudi druga dejanja, so vredna obsojanja. K.



Cicibani so postali pionirji

V Libojski šoli je lepo

Kmalu bo minilo leto dni, odkar so se učenci osnovne šole iz Liboj preselili v novo, moderno zgradbo. Prostori so svetli, v tehnični delavnici je mnogo prepotrebnega orodja. Manjka samo še telovadnica, kjer bi lahko tudi ob slabem vremenu telovadili.

Na šoli imajo zelo aktivno pionirsko organizacijo. Na posebno svečan način so za dan republike sprejeli v pionirsko organizacijo nekaj cicibanov in poskrbeli so, da je malčkom ta dan ostal v lepem spominu.

Liboje so delavski kraj in veliko je družin, kjer sta zaposlena oba roditelja. Zato so z veseljem sprejeli ponudbo šolskega odbora, da se na šoli ustanovi poleg mleč-

ne tudi šolska kuhinja. V mlečni kuhinji se hranijo vsi učenci, v šolski pa dobra tretjina — 50 otrok. Kosilo je izdatno in stane 40 dinarjev, kar je vsekakor zelo ugodna cena.

Na šoli imajo samo pet razredov, ker je število otrok premajhno, da bi se kdaj lahko razvila v popolno osnovno šolo. S pridružitvijo k osnovni šoli Petrovčice, ki se bo postopno razvijala v osemletno šolo, pa bo rešen tudi problem vožnje otrok v Zalec. Otroci se zdaj že pred šesto uro vozijo tja in ob tem mrazu je to nedvomno več kot neprijetno. Tako bodo v Libojah rešili velik problem.

Šentjurski komite ZKS o kmetijstvu

V tork se je v Šentjurju sestal občinski komitej Zveze komunistov, da bi razpravljali o problemih kmetijstva svojega ob-

močja. Tako so največ pozornosti posvetili razpravi o letnem načrtu kmetijske proizvodnje za prihodnje leto in poudarili, da

Odličen klub v Šentjurju

V Šentjurju že nekaj mesecev zelo dobro dela klub krajevne organizacije Socialistične zveze. Urejen je v lepem prostoru, opremljen pa z opremo »Alpos«, Seveda je v njem tudi televizor, ki je nedvomno marsikdaj vzrok za lep obisk v klubu. V Šentjurju so sprva nekoliko dvomili v uspeh te nove pridobitve, kas-

neje pa je v klub prihajalo vedno več Šentjurčanov. In ko so v njem lahko naročili še kakšno kavo ali brezalkoholno pijačo, je bil obisk že zagotovljen. V klubu poskrbijo tudi za kulturni spored in z vsem tem ga štejejo med najboljše v šentjurski občini.

Ena velikih »Gradisovih« želja je tudi, da bi dobili več primer- nih lokacij, predvsem takih, ki imajo perspektivo tudi za daljšo

-ca



dobo. Tako bi imele še večji interes, da pripravijo večjo izbiro projektov (stolpičev, blokov, vrstnih hišic itd.).

Kaj naj želimo kolektivu »Gradisa« ob novem letu? Da bi se vse te njihove želje uresničile in da bi jim prihodnje leto prineslo veliko poslovnih uspehov!

-cch

ZA DELOVNE LJUDI

Tudi »Gradis« je eno izmed tistih podjetij, ki jim je prva dolžnost zadovoljiti kupca. To velja za stanovanjsko izgradnjo, kjer želijo kupcem ustreči že z gotovimi stanovanji. To je nedvomno zanimiva in pohvale vredna težnja, saj je veliko družin, ki se za gradnjo ne odločijo predvsem zaradi dolgega in duševnega čakanja.

V »Gradisu« računajo tudi na to, da bodo skladi občin še bolj kreditirali nakup stanovanj. To bo namreč povpraševanje po stanovanjih še povečalo.

Veliko znižanje

»VARTEKS« CELJE znižuje razno moško in otroško konfekcijo od 10 do 50 odstotkov, od 15. decembra 1962 do 31. januarja 1963.

„ALPOS“

v perspektivi

Ko je občinski komitej Zveze komunistov v Šentjurju nedavno razpravljal o problemih industrije svojega območja, je dober del razprave posvetil razmeram v »Alposu«. Kolektiv je namreč zašel v težave. Nekaj njih je prav gotovo takih, ki so izraz razvoja podjetja, med njimi pa je tudi precej subjektivnih slabosti. »Alpos« je zdaj nekako na prehodu iz obrtnega v industrijski način proizvodnje in to nedvomno niso ugodne razmere. Če pa k temu prištevamo še dejstvo, da organi upravljanja in politične organizacije v tem kolektivu še niso našle svojega mesta in da so kdaj kdaj tudi vodilni ljudje v podjetju kakšno zadevo uredili povsem na svojo roko, lahko kar razumemo, kako je v »Alposu« prišlo do teh problemov.

Kljub temu pa ima »Alpos« zdaj, ko preusmerja proizvodnjo, lepo perspektivo. Tako že zdaj nekaj več izvažajo v Zgornjo Nemčijo in Švico, pa tudi za plasman na domačem trgu ima nekaj lepih možnosti. Seveda pa bo moral kolektiv še marsikaj storiti, da bo zaovoljen z uspehi. Prevsom bodo morali posvetiti vso skrb kar najbolj umnemu gospodarjenju, boljše razvoju

upravljanja v podjetju, izobraževanju in sodelovanju vseh političnih organizacij in organov upravljanja ter vodstva podjetja. -ij

Dve novi trgovini

V šentjurski občini so te dni odprli dve novi trgovini. V Ponikvi so pravzaprav obnovili stari lokal, medtem ko so v Dobju pozidali popolnoma novega. No, oba lokala so prebivalci obeh krajev zelo potrebovali, saj je bilo v starih že kar preveč gneče, pa tudi slabih higienskih razmer.

Še enkrat

„Koliko je vredno zlato“

V zvezi s člankom, objavljenim z gornjim naslovom v zadnji številki našega lista smo sprejeli naslednje pojasnilo:

Več kot dva meseca je minulo, ko je v mojo delavnico prišla stranka s prošnjo, da iz prinese dveh prstanov in treh uhanov izdelam prstan in dvojce manjših uhanov. Vse to naj bi bilo izdelano po njenem točnem naročilu.

Za prineseno zlato je stranka dobila potrdilo.

V smislu naročila je bilo delo izvršeno. Ko pa se je stranka zglasila in naročene predmete prevzela, je na vrečici lahko opazila tudi točno označeno količino porabe in preostalega zlata.

Ker pa stranki uhani niso bili po volji, mi jih je pustila, češ, da naj bi jih prodal. Uhan sem stranki ocenil na 4000 din, istočasno pa sem ji povedal, da lahko brezpogojno vsak dan svoje mnenje spremeni in prevzame uhane ali pa denar.

Anton Orlčnik, Celje

Celjski TRG

Smrečice bodo

»Nič novega ni na celjskem trgu,« mi je v pozdrav povedal tržni nadzornik, tovariš Murko. »Cene so v glavnem enake, preskrba je slaba, toda glede na to, da tudi kupcev ni veliko, je kar v redu. Res je, da čutimo pomanjkanje jajčk, pa perutnine, mleka in mlečnih izdelkov, pa vendar ni prevečlikega godrnjanja. Le za jajčka so cene kar preneč hude. Kar pomislite, celo nad 24 dinarjev so poskočile.«

Sicer pa so krompir prodajali po 40 do 50 dinarjev, belo glavnato zelje po 30 do 50 dinarjev, rdeče pa 70 do 100, kisló zelje pa po 100 dinarjev. »To pa je več kot od sile,« se je ob tej cení razjezila moja znanca. »Kolikor pomnim, ni bilo kisló zelje nikoli tako zelo dragoceno. Po 100 dinarjev! No, menda je imela kar prav. Kaj pa repa? Bila je po 70 dinarjev. Ohrovt so prodajali po 70 do 100 dinarjev, peso po 60 do 120, prav tako tudi korenček s tem, da ga je socialistični sektor dajal po 60 dinarjev itd. Zanimiva je še cena špinače, ki je bila po 500 dinarjev in solate, ki so jo prodajali po 150, pa tudi po 300 dinarjev. Split-ska solata je bila po 140 dinarjev, radič in motovilec pa po 500.

O čebuli in česnu raje molčimo — cene niso nič kaj solidne — jabolka pa so bila po 70 in 120 dinarjev kilogram. Socialistični sektor jih je prodajal po 180 dinarjev, hruške pa so imeli samo privatni proizvajalci, ki so jih dohajali po 80 do 120 dinarjev. Ob sadju naj omenimo še suhe slive, ki so jih pripeljali iz Bosne — iz Banovičev in imajo kar solidno ceno — 150 dinarjev kilogram. Bilo bi prav, da ne bi zdaj kakšen domači prodajalec te cene pokvaril!

Oreh, orehi! Mehkolupnasti so kar poceni — do 300 dinarjev, medtem ko so jedra od 800 do 1250. Se bomo jedli potice!

In smrečice? Na trgu so mi povedali, da nam ne bo treba »na črno« hoste. Pravijo, da bo novoletnih jelk dovolj in da bodo to preskrbele kmetijske zadruge. Če lahko torej tej obljubi verjamemo, si nam zažolj tega novoletnega veselja ni treba delati skrbí. Bomo videli!

-ij.

Milojka Tamše



11 občinskih zvez za telesna kultura

S priključitvijo treh zasavskih občin celjskemu okraju, se je povečalo tudi delovno področje okrajne zveze za telesno kulturo v Celju. Da bi ne odlašali predolgo s priključitvijo, je sekretariat okrajne zveze za telesno

kulturo povabil predstavnike vseh treh občinskih zvez iz Zasavja (Brezice, Videm-Krško in Sevnica) ter zastopnike ostalih osmih z sedanjega območja celjskega okraja na sestanek (na žalost se ga niso udeležili predstavniki iz Slo-

venskih Konjic in Laškega, ki odsotnosti niso niti upravičili), na katerem so potrdili priključitev treh novih občinskih organizacij za telesno kulturo celjskemu področju. Razen tega so v nov začasni upravni odbor okrajne zveze za telesno kulturo izbrali še pet predstavnikov iz priključenih občinskih zvez.

Na tem sestanku so med drugim še sklenili, da naj bodo občini zbori vseh osnovnih organizacij, to je partizanskih in športnih društev, do 20. januarja, redne letne konference občinskih zvez do konca januarja, medtem ko bo skupščina okrajne zveze za telesno kulturo v prvi polovici februarja prihodnjega leta.

Pred važno nalogo

Po sklepu sekretariata okrajne ter predstavnikov občinskih zvez za telesno kulturo v celjskem okraju morajo biti občini zbori vseh osnovnih organizacij, to je vseh športnih in partizanskih društev, opravljene do 20. januarja prihodnjega leta.

Ta sklen nalaga vodstvom vseh društev ne le tradicionalne obveznosti v pripravi na redne letne obračune, temveč še nekaj posebnih. Ti občini zbori naj bi ne bili samo formalni obračuni enoletnega dela, temveč prelomnica dosežkov, zlasti na t. i. kjer je aktivnost zadnji čas zamrla in kjer se zlasti vodstva partizanskih društev niso znašla, da bi usmerila svojo dejavnost na nove tere brez konvencionalnih predsodkov o telesni vzgoji. Četudi ni receptov, ne kalupov, po katerih bi lahko usmerili delo partizanskih društev, je vendarle očitno, da dobivajo športne igre tudi v teh organizacijah svojo primarno mesto in da je prava škoda, ker je rekreacija zapostavljena.

Če kdo, potem naj bodo zlasti občini zbori tisti forumi, na katerih naj pride do veljave človek: tisti prizadevni vodniki vrst in odredkov, ki so ure in ure, dneve, mesece in leta žrtvovali svoj prosti čas za mladino. Tu naj dobijo priznanje, ki so si ga pošteno zaslužili. In če bodo med tistimi, ki jim bodo stisnili roko in rekli — hvala, še najvidnejši predstavniki javnega in političnega življenja kraja ter občine, verjemite, da bo napravljeno več, kot bi takšnemu amaterskemu delavcu izročili kuverto z nekaj tisočaki; četudi na takšno nagrado ne kaže pozabiti, zlasti tam ne, kjer jih pri denarju preveč ne ščiplje.

Nekateri podatki govorijo, da delo v naših partizanskih in mnogih športnih društvih peša edinele zaradi tega, ker ni rešeno osnovno vprašanje kadrov. Vodnikom ter instruktorjem bo treba posvetiti več skrbi, več časa in splošne družbene pozornosti. Treba jim bo dati priznanje kot javnim družbenim in političnim delavcem! Zato bi morali občine zbori osnovnih telesnovzgojnih organizacij izkoristiti še za to, da bi okrepili njena vodstva, da bi pritegnili vanje nove sile in moči. Hvaležno pomoč pri tem bi lahko nudile organizacije Ljudske mladine in Socialistične zveze. Telesnovzgojne organizacije so organizacije mladih ljudi; zato bi bilo prav, če bi jih ob pomoči izkušenih kadrov vodili mladi ljudje!

Letni obračuni dela zahtevajo tudi natančne analize o gospodarjenju, zlasti z družbenimi sredstvi. Tudi ti podatki morajo biti za občini zbor skrbno in nazorno pripravljene. Hkrati z njimi pa je treba sestaviti predloge proračunov za naslednje obdobje. To naj bodo realni pokazatelji, brez velikih apetitov.

In končno, občini zbori naj bodo pripravljene še tako, da bodo prinesli praznično, a hkrati delovno razpoloženje in naj dajo novih spodbud za prihodnje delo.

-mb

Davki in še enkrat davki

Tudi letos je ljudski odbor celjske občine poskrbel, da so bili davki pravilno in po obstoječih predpisih porazdeljeni med vse davčne zavezanke. Finančni organ, kot izvajalec te politike, se je teh načel dosledno držal, čeprav je imel pri izvajanju dostikrat precejšnje težave.

Odmera davkov od dohodkov iz kmetijstva je letos doživela nekatere spremembe, ki so se nanašale predvsem na dvakratno povečanje občinske doličade. To povečanje je nastalo predvsem zaradi tega, ker se katastrski dohodek ni spremenil že od 1955 leta, čeprav je znano, da so se cene kmetijskih pridelkov v tem razdobju povečale za najmanj 80 odstotkov. Zadnje povečanje pa je sledilo zaradi najnovejših agrotehničnih ukrepov v kmetijstvu.

V kmetijstvu je na območju celjske občine 6.538 davčnih zavezancev, za katere je bilo letos odmerjenih davščin v skupnem znesku nekaj nad 164 milijonov dinarjev. Poleg tega je bil naknadno predpisan še enkratni prispevek za zdravstveno zavarovanje v znesku 7,8 milijona dinarjev. V primerjavi z obdobjem 1961. leta so se letos vse obveznosti po-

večale za 24,4 odstotka, brez prispevka za socialno zavarovanje pa le za 16 odstotkov.

Celotna davčna odmera obrtnikom in samostojnim poklicem (pavšalisti in akontacije za nepavšaliste) znaša za letošnje leto 117,2 milijona dinarjev. Skupne obremenitve za tekoče leto so za 17,6 odstotka višje od lanskih. Razumljivo pa je, da se bo ta podatek z dokončno odmero davkov za letošnje leto še spremenil. Če bi primerjali povprečno davčno obremenitev na posameznega obrtnika lani in letos, bi videli, da se je letošnja povečala za 14 odstotkov oziroma od 218.000 v 1961 letu na 249.000 letos.

Več negativnih pojavov so finančni organi zasledili pri odmeri davkov od osebnega dohodka. Ta vrsta davkov velja od 1959. leta naprej. Tu so kar na tekočem traku nepravilne prijave osebnih do-

hodkov zlasti iz raznih doopolnih delovnih razmerij. Razen tega bi bilo treba izreči marsikatero besedo na račun discipline glede roka prijavljanja. Ze samo podatek, da je od skupnega števila 528 davčnih zavezancev vložilo 117 zavezancev svoje prijave z eno ali dvomesečno zamudo, pove dovolj. Po sedanjih pokazateljih je okoli 50 davčnih zavezancev prijavilo manjše osebne dohodke, kot so jih v resnici imeli.

V tem ko je bilo v 1960. letu 193 davčnih zavezancev iz naslova osebnih dohodkov, se je to število v preteklem letu povečalo na 528. Odmera davka za 1961. leto pa se je v tem poglavju povečala za 422 odstotka v primerjavi z 1960. letom. To je samo številčna primerjava, ki pa ne kaže realne slike, saj je znano, da so se osebni dohodki v teh dveh letih bistveno spremenili.

-an.

ZAKAJ SE JE ZATAKNILO

Gotovo se še spominjate, koliko prizadevanj, prepričevanj in podobno je bilo potrebnih, da so zaprli bencinsko črpalko na vogalu med Gregorčičevo in Vodikovovo ulico. Razlogi za to so bili več kot utemeljeni ne samo s prometno varnostnega stališča, marveč tudi z estetskega. Črpalka je nehalo delati, pred njo in okoli nje se sicer vozila nič več ne ustavljajo, tamošnja okolica je zamrla. Navzlic vsemu pa je ostalo le na pol poti. S tem, da je črpalka nehala delati, še ni bil dosežen glavni smoter ukrepa. Zda bi bilo treba črpalko tudi odstraniti.

Vendar, kot vse kaže, se je neke zataknilo. Pravijo, da pri tem, ker podjetje Petrol zahteva zanj takšno odškodnino, katero ljudski odbor trenutno ne zmora poravnati. Ne glede na to, pa se vendarle pojavlja vprašanje: mar je samo občina dolžna, da aktivno sodeluje v ukrepih, ki naj zagotovijo varnost prometa, ali ni to stvar tudi ostalih? Mar ne bi tudi zaradi tega šlo brez nekih odškodninskih zahtevkov? Ali naj ostane zaradi tega ta črpalka kot spomenik časa in nerazumevanja do reševanja skupnih interesov?

-oh

Fičo, fičo, fičo!

Število naših domačih avtomobilov Zastava 750, 1100 in 1300 na naših cestah z vsakim dnem vedno bolj narašča.

Samo v letošnjem letu je celjsko trgovsko podjetje »Avtomotor« posredovalo pri prodaji okrog 400 raznobarnih »četrveronožcev«, ki omogočajo marsikomu, da поблиže spozna lepote naših krajev in znamenitosti naše domovine.

V zadnjem obdobju se je število nakupov z ozirom na znaten popust — 95.000 din — še povečalo. Pretežni del teh vozil je odšlo v Savinjsko dolino in Posavje.

V podjetju »Avtomotor« so nam zaupali, da bo banka dajala kredite do 31. 12. 1962. Pošiljke avtomobilov bodo do konca januarja tedenske. Težave pri tem dela le prevoz, ker primanjkuje železniških tovornih vagonov.

Pogoji za kredit pri nakupu avtomobila so: 20 % polog, 6 % obresti za dobo petih let, mesečni obrok pa ne sme presegati četrtno plače.

Tudi tovarna TOMOS je uvedla novoletni popust za mopede Colibri.

Drozg - najboljši

Člani judo sekcije celjskega Olimpa so se znova izkazali kot odlični organizatorji, saj so republiško tekmovanje za naslov absolutnega prvaka Slovenije ne glede na pas in težo izvedli brezhibno.

Med 47 tekmovalci iz osmih klubov je bilo tudi pet članov Celjskega Olimpa, med katerimi se je najbolje držal Drozg, ki je v končni oceni zasedel častno šesto mesto. Odločilni dvoboj je izigral z drugoplasiranim Plečkom. Medtem ko je Celjan Jeršič izgubil z Govedičem, ki se je v končno oceni uveljavil na sedmo mesto, je Oto Seles moral priznati premoč Bauceta, Volk Sterna, Egeda pa Škrabe, ki je zasedel peto mesto.

Naslov absolutnega prvaka Slovenije v judu si je priboril Ljubljancan Macarol.

Triglav : Celje
6614 : 6549

V nedeljo so člani železničarskega kegljaškega kluba Celje nastopili v prijateljskem dvoboju v Kranju in izigrali srečanje s tamšnjim Triglavom z rezultatom 6614:6549 kegljev. Največ zaslug za to, da so zmagali domačini s prednostjo 65 lesov, je imel Martelanec, ki je podrl 916 kegljev.

Celjani so se na tem dvoboju izkazali takole: Veranič 841, Truglas 824, Kohn 771, Jančič 784, Lubej 848, Šmon 815, Marincek 806 in Vanovšek 860.

TOKRAT PARTIZAN

V povratnem dvoboju je mlada ekipa namiznotenjskih igralcev celjskega Partizana premagala gimnazijce z visokim rezultatom 5:1. Edino točko za gimnazijo je priboril Mikeln v dvoboju s Pozničem. V zmagovalni vrsti celjskega Partizana so nastopili Gajšek, Kvas in Poznič.

NOGOMETNI SODNIKI SO ZBOROVALI

Preteklo nedeljo so obračun svojega dela podali nogometni sodniki celjskega okraja. Poročili predsednika Janka Vagnerja in tajnika Goleža sta opozorila ne samo na uspehe, ki so jih nogometni sodniki zabeležili v preteklem obdobju, marveč tudi na težave, s katerimi se bori organizacija nogometnih sodnikov celjskega okraja.

Kakor doslej tako bo zbor nogometnih sodnikov tudi v naprej skrbel predvsem za kvaliteto vodenja nogometnih tekem in s tem za nenehno strokovno izobraževanje novih in dosedanjih kadrov.

PRVO MESTO ZA STRELCE IZ KONJIC

V počastitev dneva JLA je bilo v nedeljo na strelišču pri zelenem travniku tekmovanje z zračno puško, na katerem je sodelovalo trinajst ekip.

Najboljše uspehe so dosegli: 1. UROP Slovenske Konjice 387, 2. Ljudska milica Celja 376, 3. tehniška šola Celje 374, 4. invalidi Celje 370, 5. vojaška ekipa celjske garnizije 367 itd.

Suetujemo vam

Ko boste naslednje dni ob prehodu starega v novo leto pripravljali v delovnih kolektivih, ustanovah in družah najrazličnejše prireditve v počastitev novele, ne smete pozabiti na tiste, ki jih bodo vaši ljudje radi poslušali.

ZADNJA ŠTEVILKA GOSPODARSKIH NOVIC V LETOŠNJEM LETU

Te dni je izšla 38. oziroma zadnja številka letošnjega letnika Gospodarskih informacij, glasila društva ekonomistov, književodij in gospodarske zbornice za celjski kraj.

Če kdaj, potem so Gospodarske informacije, prav z zadnjimi številkami letos upravičile svoj obstoj in težnjo po nenehnem zboljšanju vsebine in kvalitete. Odločitve uredniškega odbora, da bo v vsaki številki poleg ostalih rubrik objavljali še iz različnih zornih kotov obdelano temo, se je izkazala kot pravilna. Upajmo, da bodo prihodnje leto storili še en korak naprej, namreč, da se bodo v tem glasilu pojavile še zanimive kritike in drugačna mnenja o posameznih obravnavanih problemih.

Zadnja letošnja številka Gospodarskih informacij je vsaj v svojem uvodnem delu posvečena planiranju za prihodnje leto. Tako je Lojze Cukala objavil sestavek »Zanimaki ob pripravi predlogov gospodarskih načrtov za leto 1963«. Pavle Čremca znan »Namen, obseg in sredstva za gospodarske investicije v industriji celjskega okraja v letu 1963«. Riko Ržnar »Investicije v trgovini in gostinstvu leta 1963« ter Jože Mrvar »Planiranje investicije v obrti in komunalni celjskega okraja v letu 1963«. Zl je iz tega okvirja izpadel sestavek o investicijah v kmetijstvu, vendar ne po krivdi uredniškega odbora, marveč edinele zavoljo tega, ker uredništvo Gospodarskih informacij kljub večkratnim opozorilom ni prejelo pravočasno ustreznega članka.

KRONIKA NESREČ

Marija Bizjak iz Celja je padla po stopnicah in si poškodovala glavo ter roke. — Na Gorici pri Zalcu je pri smučanju padla in si poškodovala nogo Marija Kralj. — Pri delu si je roko poškodoval Alojz Guček iz Griž. — Enoletni Darko Ratej iz Ponkvice pri Ponkvi se je opekel z vročim čajem.

RADIO CELJE

Ponedeljek, 24. december: 17.00 Celjska kronika, 17.30 Celjski šport v letu 1962, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Torek, 25. december: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Celjski filmski spored v letu, ki ga zaključujemo, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Sreda, 26. december: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Eno pismo o namišljenih bolnikih in izostankih od dela, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Četrtek, 27. december: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Slovensko ljudsko gledališče Celje — večeraj, danes, jutri, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Petek, 28. december: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Celjska glasbeno življenje v letu 1962, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Sobota, 29. december: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Za prijeten konec tedna, vmes celjska kronika 1962. leta, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Nedelja, 30. december: 12.00 Ob zaključku leta, 12.10 Obvestila, 12.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.25 Za vsakogar nekaj, 12.45 Pomenek o prednostih nove ustave.

V ponedeljek, 31. decembra ter 1. in 2. januarja 1963, radio Celje ne bo imel lastnega programa, marveč bo ves čas prenašal spored RTV Ljubljana.



UO Reševalne postaje Celje je sklenil prodati na javni dražbi reševalni avtomobil znamke Škoda tip 1201.

Vozilo je v voznem stanju in registrirano za 1962. — Prodajna cena je ugodna. Informacije v upravi zavoda.

Dražba bo dne 27. 12. 1962 ob 8. uri. Prednost nakupa imajo interesi iz družbenega sektorja, če bo dražba neuspešna se vozilo lahko proda na dražbi tudi zasebnikom. Kupec mora zagotoviti plačilo.

GOSTINSKO PODJETJE »OJSTRICA« CELJE

razpisuje naslednja delovna mesta:

1. DELOVNO MESTO FINANČNEGA KNJIGOVODJE
2. 2 DELOVNI MESTI KVALIFICIRANIH NATAKARIC

Pogoji pod št. 1.: Ustrezna praksa v knjigovodstvu ali dovršena Srednja ekonomska šola. Osební dohodki po pravilniku. Nastop službe takoj.

Pogoji pod št. 2.: Kvalifikacija s prakso v gostinstvu. Osební dohodki po pravilniku. Nastop službe takoj.

Naročam »CELJSKI TEDNIK«.

Posiljati mi ga začnite takoj —

z dnem

Priimek in ime

Kraj, ulica, hišna št.

Pošta

Lastnoročni podpis

Celjski
TEDNIK
CELJE
P. P. 152

DEDEK MRAZ že kupuje pri nas!



VELEBLAGOVNICA

Ljudski magazin

CELJE

Komisija za gorsko reševalno službo pri Planinski zvezi Slovenije je izdala knjigo dolgoletnega gorskega reševalca Cirila Pračka.

Med gorskimi reševalci

V njej so opisana številna najbolj zanimiva reševanja mrtvih in preživelih p. nesrečencev v razdobju skoraj 20 let, kakor jih je pisatelj doživljal kot udeleženec reševalnih odprav predvsem v stenah Julijskih Alp.

Knjiga je napisana živahno in zanimivo, ima 160 strani s dvostranskim dvo-barvnim ovitkom in stane broširana 900 din.

Napredaj je pri Planinski zvezi Slovenije (Ljubljana, Dvorčakova 9), pri posameznih planinskih društvih in v knjižarnah.

Gostins'ko podjetje

„Celeia“

Gostinsko podjetje „CELEIA“ obvešča cenjene goste, da bo silvestrovanje v vseh prostorih hotela „Celeia“.

Rezervacija z bogatim silvestrovanjem menujem je din 2.800.

Za ples in zabavo bo skrbela godba „COLLETE“.



Zdravilišče Dobrna

obvešča cenjene goste, da bo v Dobrni

silvestrovanje

v zdraviliškem domu (v obeh prostorih v dvorani in restavraciji), v hotelu Triglav in v Lovski koči v Hudčevem grabnu. V zdraviliškem domu sta na razpolago dva menija po 2000 din in 1.400 z buteljko vina.

Za ples in zabavo bo skrbela godba bratov Kovačev iz Slovenj gradca. V hotelu Triglav pa je vstopnina 300 din.

Poslužite se lahko tudi penzion ali nočišča po sezonski ceni.

Uprava zdravilišča Dobrna

ZAHVALA

Ob prerani smrti moje nepozabne žene

KOS JUSTIKE

se tem potom iskreno zahvaljujem vsem, ki so ji kakorkoli pomagali lajšati trpljenje zavratne bolezni. Zahvaljujem se organizaciji ZB Griže za storjene usluge, ter vsem darovalcem vencev in cvetja. Zahvala tudi pevskega društva »Svoboda« in rudarski godbi Zabukovca in vsem, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti.

Zalujoči mož in Sonja, ter sestre in brata

»VARTEKS« Celje sprejme

sposobnega poslovođjo

z večletno prakso, takoj ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku.

Ponudbe pošljite na »Varteks« — Celje, Prešernova 8.

Trgovsko podjetje »Sadje-Zelenjava« Ljubljana, obrat »AGROPROMET« Celje

razpisuje prosta delovna mesta:

2 finančnih knjigovodij

Zahteva se srednješolska izobrazba in dvoletna praksa v finančnih stroki.

Nastop službe 1. januarja 1963. Plača po pravilniku o delitvi OD ali po dogovoru.

Pismene ponudbe je poslati do 31. 12. 1962.

Kolektiv URARSTVO OPTIKA CELJE

Tomšičev trg 4, obvešča cenjene stranke, da dvignjevo popravljene ure kakor očala do konca leta 1962. V kolikor istih ne boste dvignili, bo kolektiv ob letnem pregledu materiala iste likvidiral v svojo korist.

Obenem obveščamo potrošnike, da imamo v prodaji vse vrste ur od ročnih in budlik do stenskih.

Se priporoča kolektiv Urarstva optika.

Hotel „Evropa“ CELJE

Program gastronomskega koledarja od 22. 12. do 28. 12. 1962.

	din
Sobota, 22. 12. 1962	
Puran z mlinci	350
Divji zajec v divjačinski omaki z žemljicim cmokom	240
Srna v lovski omaki s cmokom	320
Kremove rezine »Evropac«	70
Nedelja, 23. 12. 1962	
Svinjska rebeca s kislim zeljem	260
Džuveč s svinjino	280
Piščančev paprikaš z domačimi širokimi rezanci	250
Kremove rezine »Evropac«	70
Ponedeljek, 24. 12. 1962	
Kmečka pojedina	350
Telačja obara z ajdovimi žganci	180
Materež z suhim svinjskim mesom	120
Orehova potica	70
Torek, 25. 12. 1962	
Pečenice s kislom repo	240
Boranija z vložnim fižolom	280
Stajerska kisl juha	120
Sirova pita	70
Sreda, 26. 12. 1962	
Mučkalica	250
Gošja juha z ajdovimi žganci	180
Zimska sarma z zabeljenim krompirjem	150
Ovirkovka	70
Cetrtek, 27. 12. 1962	
Kokošji drob v obari	180
Salonska pljučka s cmokom	180
Tržaški vampi s parmezanom	170
Jabolčni zavitek	70
Petek, 28. 12. 1962	
Suba svinjska glava s kislom repo	260
Segedinski golaž	180
Svinjska juha s čebulo	150
Cenjene naše goste obveščamo, da imamo dnevno razen zgoraj navedenih jedil, ki so izredno in posebno pripravljene, še bogat jedilni list z raznimi domačimi in mednarodnimi jedili. Razen tega priporočamo naše dopoldanske malice kot srbski pasulj, tržaški vampi, jetra, ledvička, možgane itd. vse to lahko nudimo v malih porcijah z ugodnimi cenami. Prepričajte se in ne bo Vam žal!	

Delovni kolektiv hotela — Evropa Celje

VETERINARSKA DEŽURNA SLUŽBA

od 22. decembra do 29. decembra 1962: veterinar Marjan TISELJ, Savinjska 3-II (Savinjsko nabrežje) Telefon 28-71.



RAZPIS

ZA SPREJEM V LJUDSKO MILICO

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

1. da je državljan FLRJ,
2. da je odslužil vojaški rok v JLA,
3. da ni prekoravljen 50 let starosti,
4. da je uspešno končal 8 razredov osnovne šole,
5. da ni bil sodno kaznovan,
6. da ni v kazenski preiskavi,
7. da je telesno in duševno zdrav,
8. da je moralno in politično neoporečen.

Vsak kandidat mora po zdravniškem pregledu in testiranju opraviti še pismeni izpit iz računstva ter pismeni in ustni izpit iz slovenskega jezika.

Kandidat, ki uspešno opravi izpit in ki je sprejet v ljudsko milico, se mora obvezati, da bo ostal v službi v ljudski milici najmanj tri leta, in to v kraju, kamor bo razporejen.

Razen osnovne in položajne plače ter posebnega dodatka, ki se določi na podlagi zdevnega predpisa, prejemajo uslužbenci ljudske milice uniformo, obutev in ostalo potrebno opremo brezplačno, samci pa še brezplačno stanovanje na postaji ljudske milice.

Uslužbenci ljudske milice uživajo s predpisi določene ugodnosti iz socialnega in pokojninskega zavarovanja, in to pravico do rednih prejemkov med nezmožnostjo za delo zaradi bolezni ali poškodbe; za vsako dovršeno leto službe se jim računa 14 mesecev delovne dobe v pokojnino.

Milničniki, ki uspešno dovrše zahtevane strokovne šole in se izkažejo in odlikujejo v delu, lahko postanejo podoficerji in napredujejo v oficirje ljudske milice.

Kandidat naj vloži prošnjo, kolkovano z državnim kolkom 50 din, in lastnoročno napisani življenjepis na postaji tiste ljudske milice, na katerem obdobju stalno biva.

Podrobnejša navedila v zvezi s tem razpisom dobi kandidat na vsaki postaji ljudske milice.

Državni sekretariat za notranje zadeve LR Slovenije

KINO

KINO UNION
do 23. 12. 1962 revija Moravinskih filmov
24. 12. — 27. 12. »BETONSKA DZUNGLA« angleški film
KINO METROPOL
do 23. 12. 1962 »ŽIVIM ZA TEBE« amer. barv. VV film
24. 12. — 27. 12. 1962 »NEPREDVIDENO« francoski film
KINO »SVOBODA« SEMPETER
V SAVINJSKI DOLINI
22. 12. in 23. 12. 1962 »KAPETAN« franc. Cs film
26. 12. 1962 »TISTEGA LEPEGA DNE« slovenski film
27. 12. 1962 »SOS RADIO TAXI« franc. film

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 21. decembra 1962 ob 11. uri: Erik Vos: PLESOCI OSliceK. Zaključena predstava za III. osnovno šolo Celje.

Petek, 21. decembra 1962 ob 15. uri: Erik Vos: PLESOCI OSliceK. Zaključena predstava za osnovno šolo Polane v okviru noveletne jelke.

Petek, 21. decembra 1962 ob 20. uri: Marcel Achard: ODKRITOSRČNA LAZNIKA. Gostovanje v Sentjurju. Mladini do 16. leta neprimerno.

Sobota, 22. decembra 1962 ob 9. uri: Erik Vos: PLESOCI OSliceK. Zaključena predstava za osnovno šolo Soca. Strmec in Smartno — v okviru noveletne jelke.

Sobota, 22. decembra 1962 ob 12. uri: Erik Vos: PLESOCI OSliceK. Zaključena predstava za osnovno šolo Hrastnik.

Sobota, 22. decembra 1962 ob 20. uri: Marcel Achard: ODKRITOSRČNA LAZNIKA. Gostovanje v Velenju. Mladini do 16. leta neprimerno.

Nedelja, 23. decembra 1962 ob 10.30: Erik Vos: PLESOCI OSliceK. Zaključena predstava za osnovni šoli Smartno ob Paki in Liboje.

Nedelja, 23. decembra 1962 ob 15.30: Marcel Achard: ODKRITOSRČNA LAZNIKA. Nedeljski popoldanski abonma. Vstopnice so tudi v prodaji. Mladini do 16. leta neprimerno.

Ponedeljek, 24. decembra 1962 ob 9.30: Erik Vos: PLESOCI OSliceK. Zaključena predstava za osnovni šoli Črešnjice in Frankolovo — v okviru noveletne jelke.

Ponedeljek, 24. decembra 1962 ob 12. uri: Erik Vos: PLESOCI OSliceK. Zaključena predstava za osnovno šolo Hrastnik.

Ponedeljek, 24. decembra 1962 ob 16. uri: Erik Vos: PLESOCI OSliceK. Zaključena predstava za IV. osnovno šolo Celje.

Torek, 25. decembra 1962 ob 10. in 15. uri: Erik Vos: PLESOCI OSliceK. Zaključena predstava za osnovno šolo Store v okviru noveletne jelke. Gostovanje v Storah.

Torek, 25. decembra 1962 ob 19.30: Marcel Achard: ODKRITOSRČNA LAZNIKA. Torkov abonma. Vstopnice so tudi v prodaji. Mladini do 16. leta neprimerno.

Sreda, 26. decembra 1962 ob 15. uri: Erik Vos: PLESOCI OSliceK. Gostovanje na Vranskem.

Sreda, 26. decembra 1962 ob 20. uri: Walter Bauer: RDECE IN MODRO V MAVRICI. Gostovanje na Vranskem.

Cetrtek, 27. decembra 1962 ob 9. uri: Erik Vos: PLESOCI OSliceK. Zaključena predstava za osnovno šolo Dobrna v okviru noveletne jelke.

Cetrtek, 27. decembra 1962 ob 14. uri: Erik Vos: PLESOCI OSliceK. Zaključena predstava za osnovni šoli Ljubčana in Vojnik v okviru noveletne jelke.

Petek, 28. decembra 1962 ob 16. in 20. uri: Walter Bauer: RDECE IN MODRO V MAVRICI. Gostovanje v Zagorju.

Sobota, 29. decembra 1962 ob 10.30 uri: Erik Vos: PLESOCI OSliceK. Zaključena predstava za osnovno šolo Petrovče.

IVALJSKI upokojenec želi spoznati do 6. januarja za srečno novo leto upokojenko neodvisno od svojih roditelev, z lastnim stanovanjem in radio aparatom. Ponudbe poslati pod šifro »Resnica«.

PRODAM

PRODAM posestvo v Rodoljubah številka 13. Laško. Vodišek Ana — Strmca št. 5 Laško.

PRODAM osebni avto OPEL za 280.000 din. Naslov v upravi lista.

PRODAM 50 kg jabolk (ledrarce). Naslov v upravi lista.

PRODAM televizijski aparat RR Niš ekran 45. Naslov v upravi lista.

UGODNO prodam motorno kolo »DANUVIA 60«, prevoznik 5000 km. Naslov v upravi lista.

PRODAM rabljeno sobno in kuhinjsko pohištvo. Gornik Ladvik, Sp. Trnovlje 176.

»ELEKTROMOTOR 220 W — 2 KM« prodam. Babnik, Ljubljana — Vodnikova 84.

PRODAM dobro ohranjeni električni šivalni stroj »Singer«. Naslov v upravi lista.

PRODAM kompletno železje za štedilnik (dve pečici). Cena 5.500 din. Pristovšek, Plečnikova 16.

FIAT 1100 tip 1938 generalno popravljen in obnoven ugodno prodam. Ponudbe pod »ugodni nakup«.

SLUŽBE

DEKLE gre v pomoč k mali družini. Skeler, Silnica pri Celju.

STAREJŠI upokojenki, ki bi šla v pomoč k manjši družini nudimo hrano in stanovanje. Naslov v upravi lista.

ZA DOPOLDANSKO pomoč v gospodinjstvu pri dveh osebah nudim vs »skrbno in sobo. Naslov v upravi lista.

PRIDNO dekle sprejemem za gospodinjstvo pomočnico. Stefančič — Ljubljana (Bežigrad) Grafenaurjeva 5.



1. DRSALNA REVija V CELOVCU!

od 7. do 22. februarja 1963).

Kompas — Celje prireja v času od 7. do 22. 12. 1963 enodnevne izlete z avtobusi v Celovec. Z namenom, da se v tem času omogoči obisk svetovno znane baletne drsalne skupine »Wiener Eisrevue« kakor tudi obisk Celovca je naše podjetje zagotovilo za to revijo vstopnice, katere bodo že pri prijavi udeleženci lahko plačali z dinarji. Cena izleta iz Celja je din 3.500 (t. j. prevoz in potno dovoljenje). Posebej se plačilo vstopnica za revijo v znesku 1.500 din. Prijave sprejema Kompas — Celje do 20. januarja 1963.

2. SICILIJA — 5 dnevno potovanje za prosvetne delavce v drugi polovici meseca januarja 1963.

3. MOSKVA — V času od 20. III. do 28. III. 1963 prirejamo 8 dnevno potovanje z reaktivnim potniškim letalom »Caravelle«. Smer potovanja: Zagreb-Varsava-Leningrad-Moskva. Zahtevajte programe v vseh Kompasovih poslovalnicah.

4. »PO SREDOZEMJU — AFRIKA« — Tradicionalno Kompas-ovo potovanje s posebnim ladjo v mesecu marcu 1963.

KOLEKTIVI — POSEBEN PUPUST! Poseben popust nudimo delovnim kolektivom in organizacijam za izletniške vožnje z našimi modernimi turističnimi avtobusi. Razveselite svoje žlane s prijetnim avtobusnim izletom! Prirodne in turistične zanimivosti vabijo vse leto na obisk! Vožnja s KOMPAS-ovimi avtobusi TAM-DEUTZ (30 do 45 sedežev) je PRIJETNA, VARNA in UDOBNA!

Se priporoča Kompas Celje, Tomšičev trg 1, tel. 25-50

»Košec Marica, upokojenka v Vrhu št 15 p. Zalec prekleščenjem žaljivke, ki sem jih izrekla o Bojnik Angeli, upokojenki v Celju, Opekarniška ulica št. 22 in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega pregona zoper mene. Košec Marica

»Košec Marica, upokojenka v Vrhu št 15 p. Zalec prekleščenjem žaljivke, ki sem jih izrekla o Bojnik Angeli, upokojenki v Celju, Opekarniška ulica št. 22 in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega pregona zoper mene. Košec Marica

»Košec Marica, upokojenka v Vrhu št 15 p. Zalec prekleščenjem žaljivke, ki sem jih izrekla o Bojnik Angeli, upokojenki v Celju, Opekarniška ulica št. 22 in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega pregona zoper mene. Košec Marica

»Košec Marica, upokojenka v Vrhu št 15 p. Zalec prekleščenjem žaljivke, ki sem jih izrekla o Bojnik Angeli, upokojenki v Celju, Opekarniška ulica št. 22 in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega pregona zoper mene. Košec Marica

»Košec Marica, upokojenka v Vrhu št 15 p. Zalec prekleščenjem žaljivke, ki sem jih izrekla o Bojnik Angeli, upokojenki v Celju, Opekarniška ulica št. 22 in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega pregona zoper mene. Košec Marica

»Košec Marica, upokojenka v Vrhu št 15 p. Zalec prekleščenjem žaljivke, ki sem jih izrekla o Bojnik Angeli, upokojenki v Celju, Opekarniška ulica št. 22 in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega pregona zoper mene. Košec Marica

»Košec Marica, upokojenka v Vrhu št 15 p. Zalec prekleščenjem žaljivke, ki sem jih izrekla o Bojnik Angeli, upokojenki v Celju, Opekarniška ulica št. 22 in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega pregona zoper mene. Košec Marica

»Košec Marica, upokojenka v Vrhu št 15 p. Zalec prekleščenjem žaljivke, ki sem jih izrekla o Bojnik Angeli, upokojenki v Celju, Opekarniška ulica št. 22 in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega pregona zoper mene. Košec Marica

»Košec Marica, upokojenka v Vrhu št 15 p. Zalec prekleščenjem žaljivke, ki sem jih izrekla o Bojnik Angeli, upokojenki v Celju, Opekarniška ulica št. 22 in se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega pregona zoper mene. Košec Marica

OBVESTILA

Veterinarska postaja v Celju obvešča živinorejce, da bo z 2. I. 1963 prevzela osemenje. Zaradi tega bo prišlo do sprememb urnika osemenjenja.

Veterinarska postaja Celje bo osemenjevala v naslednjih osemenjevalnicah:

ob delavnih ob uri: Celje 10, 12.15, 14.15, 16.15, 18.15, 20.15, 22.15, 24.15, 26.15, 28.15, 30.15, 32.15, 34.15, 36.15, 38.15, 40.15, 42.15, 44.15, 46.15, 48.15, 50.15, 52.15, 54.15, 56.15, 58.15, 60.15, 62.15, 64.15, 66.15, 68.15, 70.15, 72.15, 74.15, 76.15, 78.15, 80.15, 82.15, 84.15, 86.15, 88.15, 90.15, 92.15, 94.15, 96.15, 98.15, 100.15

ob nedeljah in praznikih ob uri: Celje 10, 12.15, 14.15, 16.15, 18.15, 20.15, 22.15, 24.15, 26.15, 28.15, 30.15, 32.15, 34.15, 36.15, 38.15, 40.15, 42.15, 44.15, 46.15, 48.15, 50.15, 52.15, 54.15, 56.15, 58.15, 60.15, 62.15, 64.15, 66.15, 68.15, 70.15, 72.15, 74.15, 76.15, 78.15, 80.15, 82.15, 84.15, 86.15, 88.15, 90.15, 92.15, 94.15, 96.15, 98.15, 100.15

1. januarja, 1. maja in 29. novembra ne osemenjujemo. Ob nedeljah in praznikih ne osemenjujemo. Osemenje bo prišlo do sprememb urnika osemenjenja.

Obenem obveščamo živinorejce, da bo veterinarska dežurna služba za ves teden objavljena v vsaki številki Celjskega tednika.

Obveščamo vse hišne svete in prebivalce čmoeja stanovanjske skupnosti Center, da smo se preselili iz Zidanske ulice številka 18 v stavbo bivšega sedišča, Trg svobode 10, dvorišče, I. nadstropje.

Olepševalno in turistično društvo Celje sporeča, da nizejata kolektiva nizejata gostilne STARI GRAD in NA GRICKU prijetno SILVESTROVANJE. V gostišča Stari grad je rezervacija 100 din, konsumacija pa je prost; v gostišču Na Gričku je rezervacija 200 din, čeburna konsumacija pa 500 din. Predprodaja in rezervacije pri Kompas.

Istočasno obveščamo, da je v gostišču Na Gričku ples vsako soboto zvečer, postrežbo pa z domačimi kolinami.

Celjska turistična zveza sporeča, da je Planinski dom v Logarski dolini vso zimsko redno in dobro oskrbovan. Cesta je sproti plažena in je vedno prevozna.

RAZPISI

Komisija za delovna razmerja Stanovanjske skupnosti Center Celje, razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1 vodovodni instalater
1 ključavničar
1 pomožni knjigovodja
1 šivilja
1 delavec za čiščenje jaskov in kanalov

Pogoji:
pod 1 in 2 kvalifikacija z večletno prakso
pod 3 popolna srednja ekonomska šola ali 5 letna praksa v knjigovodstvu, pod 4 visokekvalificirana, pod 5 nekvalificirani delavec.

Prošnje je vložiti do 29. 12. 1962. Osebnih dohodkov po pravilniku. Nastop službe s 1. I. 1963 ali po dogovoru.

STANOVANJA

ZA SOBO s posebnim vhodom nudim 500.000 din posojila. Naslov v upravi lista.

ODDAM opremljeno sobo solidnemu tvarišu. Naslov v upravi lista.

KAJ? KJE? KDO?

PRI NAS IN PO SVETU

KDAJ? ZAKAJ?

Po svetu so v tistih težkih dneh, ko se je jugoslovansko ljudstvo goloroko dvignilo na upor, imeli nejasne predstave o dogodkih v Jugoslaviji. Nekateri so bili celo privrženci misli, da je vstaja zoper okupatorja posledica boja željnosti, posledica "necivilizirane fanatizma". Niso mogli razumeti, da bi bil lahko na naših tleh pravi boj, če pa je bila podpisana kapitulacija in če so generali bodisi zbežali, bodisi pristopili na stran sovražnika. Gverilski boj je bil za možgane nekaterih vojaških strategov nerazumljiv pojav, zlasti še, ker o tem literatura vojaških ved ni nitiesar omenjala.

Toda v Jugoslaviji se je boj s fašističnimi okupatorji in domačimi izdajalci vse bolj širil, dobival je vse večji obseg. Tako je po nekaj mesecih delovanja partizanskih grup in odredov šinila v svet vest, da se Jugoslavlani ne mislijo do konca vojne boriti na čisto gverilski način, da vstaja v Jugoslaviji ne bo ostala na nivoju nekdanjih hajduških in uskoških tradicij.

26. novembra je bilo v Stolicah pri Krupnju posvetovanje. Tedenj Glavni štab se je preimeno-

ob dnevu JLA ob dnevu JLA ob dnevu



val v Vrhovni štab, sklenjeno pa je bilo, da se organizirajo po vseh pokrajinah Glavni štabi NOV in POJ.

21. decembra 1941 je bila v malem mestecu Rudu ustanovljena prva brigada, ki je dobila časten naslov — proletarska brigada. Dotlej so partizanski odredi sicer imeli čete in bataljone, toda držali so se določenega področja in na njem operirali proti sovražniku. Prva proletarska brigada in za njo mnoge ter vse številnejše brigade, divizije in korpusi, so dobili novo nalogo, novo taktiko in strategijo. Partizanski odredi so napadali nenadno, izogibali so se frontalnih borb, enote Narodno osvobodilne vojske pa so dobile nalogo, da podvzamejo večje vo-

jaške akcije, da se osposobijo za frontalne borbe, za dolge premike. Brigade in divizije, pozneje pa korpusi, so imeli glavno nalogo, da ponesejo plamen upora po vsej domovini, da osvobajajo čim večja področja zasedene domovine, da ustvarijo pogoje za razvoj nove ljudske oblasti, da množijo vrste borcev in sestav Narodno osvobodilne vojske z novimi in novimi brigadami.

Da bi bolje razumeli pomen vojaških enot, vzemimo za primer našo slavno proletarsko XIV. divizijo, ki je leta 1944 prinesla plamen splošne vstaje na Stajersko.

Stirinajsta divizija, ki je ob koncu leta 1943 krenila iz Dolenjske in prišla čez Hrvaško na Stajersko, je na mah spremenila razmere v tem delu domovine, ki je bil nasilno priključen k Nemčiji. Sovražnik ni bil več kos položaju, kajti uspehi divizije so zlomili

zadnje pomisleke o izidu tega svetovnega spopada. Od februarja 1944 je partizanski boj na Stajerskem nenehno naraščal, tako da so morali Hitlerjevci klicati na pomoč celo ustaše, belčke in plavo gardo, ki naj bi odvrnili priliv prebivalstva v vrste NOV.

Na ta način so brigade in divizije NOV od 1941. leta dalje opravljale dolžnost in poslanstvo. Skozi sedem ofenziv je šla naša vojska in vedno močnejša je bila. Ob zaključnih operacijah je imela 51 divizij, poleg teh pa vrsto specialnih enot na kopnem, morju in v zraku. Zadnji sunek je izvršila že kot sodobna in moderno organizirana armada.

Okoreli možgani vojaških krogov po svetu so že kmalu morali spoznati, da v Jugoslaviji odpor proti okupatorju ni neorganizirana bojaželjnost posameznikov in skupin. Že leta 1943 je bil tovariš Tito priznan od zaveznikov kot komandant in maršal. Akademsko izsolani komandanti so hoče ali noče sedli k posvetom z generali, ki so se izsolali v krvavi praksi boja na življenje ali smrt.

— Kje je tvoj zaročenec? Nič oec vaju ne vidim skupaj? —

— Poročil se je. —

— Z drugo? —

— Ne, z menoj... —

Dolgaletna vojna

Spopad na indijsko-kitajski meji je sicer zadnje dni zastal, ker potekajo pogajanja. Vendar odprava vzrokov tega spopada ni tako enostaven problem, čeprav tudi pravega vzroka za sovražnost niti ni bilo.

Indijski premier Nehru je v zadnjem času pogosto poudaril, da se mora indijsko ljudstvo pripraviti za dolgotrajno vojno. Vojaški spopadi med Indijci in Kitajci potekajo v krajih in pogojih, ki si jih težko predstavljamo. Na naši sliki lahko vidite »pohod« topovske enote. Indijski vojaki so se morali vpreči v sicer močno vo-

jaško vozilo, ki vleče top. Drugače ne gre, kajti stroj ne zmore strmine v deželi pod streho sveta. Vojaštvo in prebivalstvo mora sproti graditi ceste, ki jih doslej ni bilo, nekdanji način oskrbe na konjskih samarjih pa za vojne prilike ni več zadosten.

Pod osemstisočaki, v krajih kjer so si tudi zdaj ljudje le s težavo pripravili skromen vsakdanji življenjski, se ponavlja tragedija človeštva, ki ne zna reševati problemov brez vojn. Da je ironija še večja, napadena je bila dežela, ki se je vedno iskreno borila za mir.



Vpreženi v avto se indijski vojaki mučijo s strmino pred bojem...

Beseda in dejanja

Slika črnske matere z otrokom je povzeta iz ameriških virov. Mati in otrok sta oba pravi simbol zdravja, lepote in življenjske vitalnosti črne rase. Toda slika je posneta v Afriki...



Kakor da so afriški črnici kaj drugega kot ameriški, tako izgleda to navdušenje nad svobodno Afriko in njenimi narodi ob istovrstni rasni nestrpnosti v ZDA.

Zelo značilen je dogodek okoli najbolj poštenega Američana letošnjega leta. Takole je bilo:

Črnc, oče številne družine je našel aktovko z 240.000 dolarjev. Ko je zvedel, kdo je lastnik, je denar vrnil. Denar je bil last ameriške banke. Banka mu je dala običajno nagrado, časopisi pa so črnega Američana proglasili za najbolj poštenega. Toda poštenjak

je dobival pisma, da je najbolj bedast, ker je denar vrnil. Vrh vsega ga je država obremenila z davkom od prejete nagrade, nesrečnež je moral vzeti sina iz šole, ker so ga sošolci zmerjali, da je sin največjega bedaka. In končno tudi hollywoodská družba, ki je hotela posneti film o njem, se je premislila, češ, črnc v glavni vlogi ni privlačen za ameriške kinobiskovalce.

Taka je razlika med besedami in dejanji. Lepa črnska mati z otrokom v ameriških revijah je ironija. Pod sliko bi morali napisati (Američani namreč): Srečna mati v srečni Afriki. Srečni smo tudi mi, da je v Afriki in ne pri nas...

ATOMSKA VOJNA ŽE POTEKA

Kakor da iznajdba »razbitega atoma« postavlja vse na glavo. Sicer pa je misel kar simbolična. Nikjer se v naravi sami od sebe na razletavajo atomi snovi iz katerih delajo atomske bombe. Zato je tudi s posledicami atomskih poskusov podobno. One nastajajo vzrok, da se nekateri pojavi, ki so dosedaj bili posledica vojn, kažejo v mirnem času. Da, tako daleč smo prišli, da bomo lahko govorili o žrtvah vojne, ki je še ni in je morda tudi ne bo.

Vsi se spominjamo, da so leta 1958, ko so Američani preizkušali vodnikovo bombo na atolu Bikini, japonski ribiči prišli v zunanji pas sevanja. Nekaj jih je umrlo, drugi pa ostali s težjimi posledicami. Mesece in mesece so na Japonskem preverjali vsak tovor ribiškega plena. Mnogi ribiči so odhajali lačni k lačnim družinam in to kljub bogatemu lovu... Ribe so bile radioaktivne.

Človek lahko kontrolira človeka, lahko kontrolira razna živila v prehranbeni industriji. Ne more pa kontrolirati rib v morjih in jezerih, ne more kontrolirati ptičjih jat pod oblaki, ne more kontrolirati prehrane prebivalstva v krajih, kjer je proizvodnja naravna in menjava celo nederarna.

Mnoge vodne živali imajo spo-

SMRT V SKLEDI

sobnost, da absorbirajo večje količine kalcija, ki je potreben za formiranje okostja. Kalcij pa ima veliko afiniteto do radioaktivnih izotopov. Dovolj je, da pade slab radioaktiven dež na neko močvirje, jezero ali morje. Vodne živali postanejo na mah radioaktivne in potem gre to naprej kot tista basen z repo. Ribe se hranijo z raznimi vodnimi živalci, z ribami se hranijo tako ljudje kot ptiči, ptiči se selijo iz kraja v kraj in kaj je potem čudnega, da v Italiji padajo ptice brez strela izpod neba in kdo lahko zagotavlja, da tudi med ustreljeno divjo perutnino ni radioaktivnih primerkov, ki gredo v lonec in na mizo. Radioaktivno lahko postane vse, od živali do zelenjave. Taka hrana gre skozi nas, toda sevanje ostane, radioaktivni delci se kopičijo v kostnem mozgu, v mehkih delih telesa, kvarijo kri, napadajo občutljive dele spolnih organov in onesposabljajo v večjih dozah zmožnost za razplod sploh, v manjših dozah povzročajo nenormalno rojene, mrtvo rojene ali dedno obremenjene otroke. Vedno večje je kopičenje radioaktivnosti, kolikor več atomskih poskusov ovija svet z gobastimi oblaki, tolikor dlje traja ta brezumna oboroževalna tekma. Žrtve atom-

ske vojne so že in še bodo, pa čeprav do atomske vojne nikoli ne bi prišlo. Atomske posledice so s svojimi eksplozijami še neraziskano področje, ki mu znanost še ne more preiskati vseh možnosti. Za to so potrebne generacije.

Nekoč so vojne povzročile celo vrsto nesreč, od epidemij do lakote zaradi uničevanja normalnega poteka življenja v družbi ter proizvodnji. Sedaj pa se utesnevo zgoditi, če bi šlo vse v tej smeri naprej, da bomo mi in naši potomci zaprepaščeni sedeli ob polnih skledah in se je ne bomo upali dotakniti. Če se s poskusi ne prenehajo igrati bodo velesile nehale biti velesile, ker ne bo pri rastka, ker bo rojstvo manj kot smrti. Če mu je potem vojna sploh še potrebna?

Kakor da atomska nevarnost že razkrajajo možgane ljudi, ki so odgovorni za zločin, ki ga hote in zavestno izvršujejo nad človeštvom. Vsi zagotavljajo, da atomske vojne »najbrž« ne bo. Atomska vojna pa že poteka, s to razliko da ne padajo milijoni sedanje generacije, temveč da je že ogroženo rojstvo bodočih generacij.

(Konec)
(Po Narodni armiji)

IZ ZGODOVINE USTAVNOSTI

Od Lenina do Stalina

V carski Rusiji, ki ji je Marx dal ime »žandar Evrope«, se je ustavnost najpozneje razvila. Rusija je dobila svojo navidezno ustavno ureditev »dumo« šele v začetku tega stoletja po rusko-japonski vojni.

Pravo in hkrati tudi čisto nov tip ustave je Sovjetska zveza dobila po zmagi revolucije leta 1917 v »Deklaraciji o pravicah narodov Rusije« in leta 1918 v »Deklaraciji o pravicah delovnega in izkoriščenega ljudstva«. To je bila Leninska ustava, ki se je izpopolnjevala in leta 1924 dobila vsesovjetski značaj kot zvezna ustava ZSSR.

Po Leninovi smrti je Stalin z vse večjo osebnoupravicjo oblasti spreminjal tudi leninova načela in ustavnost v ZSSR. Medtem ko je Lenin postavil socialistično demokracijo kot temelj izgradnje socialistične države, je Stalin poveljeval vlogo države, državno lastnino namesto družbene, centralizirano oblast v imenu delovnih ljudi. Mimo določil ustave je Stalin samovoljno spreminjal ustavo samo in njene temeljne točke, razpuščal avtonomne republike, preseljeval cele narode itd. Sovjetska ustava pod Stalinom sicer ni



bila ukinjena, je pa bila začasno negativna zaradi kulturne osebnosti Stalina, skoraj mrtev akt. To preziranje socialistične demokracije in ustave pod Stalinom je ustvarilo pogoje za dogodke in tak notranji razvoj, ki danes v Sovjetski zvezi doživlja tako kritiko in tako značajne spremembe.

Sovjetska ustava se vrača v tir, ki ga je začrtal veliki Lenin.

Med vzporedniki in poldnevnik

NAMESTO NAGRADE...

Vojak iz enote, ki je nastanjena v okolici Taranta (Italija), se je samoiniciativno vabil v streljanje. Na bližnji hribček je postavil lepenko in pridno streljal. Naenkrat se je strahovito posvetilo in zagrmelo...

Vojak se je iz nezvesti zbudil v bolniški sobi vojaškega zapora. Povedali so mu, da je v svoji strelski vni mislil v eksplozijo skladišče municije, ki je bilo maskirano pod omenjenim hribčkom.

SODOBNI NEMSKI »REBUS«

V aferi, ki jo je v Nemčiji povzročila aretacija urednikov revije »SPIEGEL«, je izšla na dan nepriljubljenost Adenauerjevega ljubljence obrambnega ministra Josefa Straussa. Demonstranti so ob demonstracijah uporabili domiselno geslo, ki je podobno poenostavljenemu rebusu. Geslo demonstrantov vse-

buje samo ministrov priimek. V okviru pa je del njegovega imena, ki v dialektu pomeni precej rezko zahtevo. Če od priimka Strauss odzamemo prvi dve in zadnjo črko, dobimo besedo, ki v dialektu pomeni nekaj kot pen. izgini, poberi se — namreč »raus«.

Strauss

NI RES DA JE RES...

V Ameriki so soočili obtoženo in tožnika. Proti je vdril v stanovanje drugega in ga oropal. Drugi je pred sodnikom spoznal obtoženo, da je natanko tisti nepovabljeni gost.

Toda obtoženi se je branil, češ, da je bilo v stanovanju tako temno, ter da je tako nemogoče, da bi ga bil tožnik spoznal.

GOLOROK NAD KROKODILA...

Zgodilo se je v Severni Rodéziji. Petindvajsetletni pomočnik inšpektorja policije je slišal krike dveh dečkov na obali reke Kafu. Videl je, da se jima nevarno bliža krokodil. Golorok je planil nad zver in jo namamila nase ter tako rešil dečka. V neenakem boju s krokodilom je zgubil nogo, ki mu jo je krokodil odgriznil. V tem mu je prišla na pomoč medicinska sestra in ga izvlekla iz reke nezvestneša. Oba sta dobila najvišje odlikovanje za hrabrost.

Dečka v nevarnosti sta bila črnca, pomočnik inšpektorja belec, medicinska sestra pa tudi črnka.

OKROGLE IN VESELE

— Zakaj bi spet šla poslušat »Traviato« v opero. Saj sva jo že nekajkrat poslušala? —

— Spa! Toda ne v moji novi obleki, odurne žena.

— Oh dragi možek, za takle avto bi dala pol življenja. —

— Dobro. Ob priliki ti bom kupil dva... —

V razgovoru z vnetim katoličanom vpraša ateist:

— Dobro, če bog lahko naredi vsak čudež, ali lahko ustvari tako velik kamen, da ga potem ne more dvigniti? —



Kako jim privoščimo njihov dober tek pri jedi. Kaj pa jutri?